

Ämnesplanering för engelska på introduktionsprogrammet språkintröduktion

Hänvisning till detta dokument:

Intensivsvenska. 2023. *Ämnesplanering för engelska på introduktionsprogrammet språkintröduktion*. SKRIVS 4. Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet.

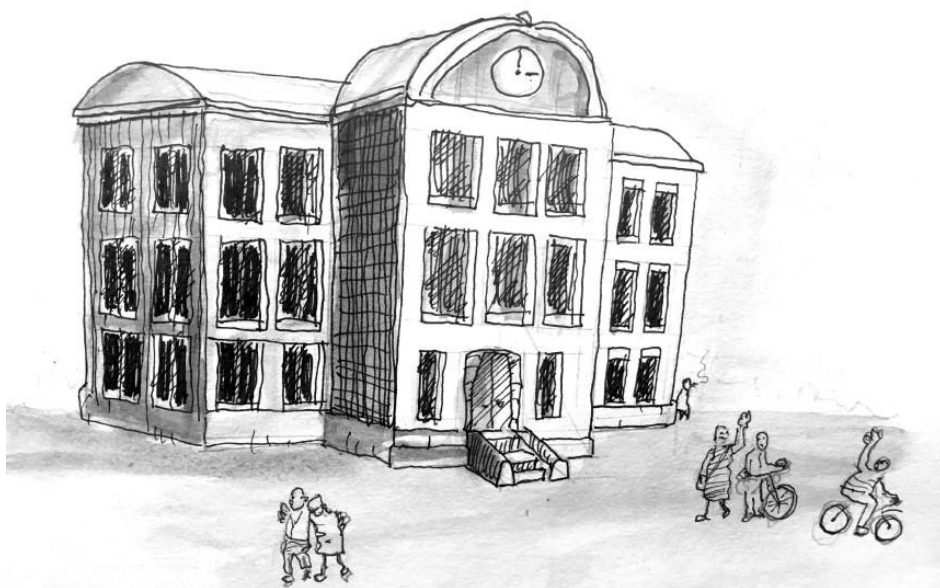

Illustration: Ove Larsson

Ämnesplaneringarna är framtagna inom utvecklingsprojektet Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever (Intensivsvenska 2016–2020). Höstterminen 2022 började en ny läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet att gälla. Detta är en uppdatering av ämnesplaneringarna i enlighet med Lgr 22.

SKRIFTER FRÅN INTENSIVSVENSKA NR 4

2023-01-31

Innehåll

Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever	6
Intensivsvenskamodellen	8
Intensivsvenskamodellen – stöttning för planering och genomförande av utbildning och undervisning	8
Ämnesplaneringarna	11
Vad är en ämnesplanering?	11
Varför behövs ämnesplaneringar?	12
Hur är ämnesplaneringarna uppbyggda?	13
Hur ska ämnesplaneringarna användas?	14
Hur kan ämnesplaneringarna tillämpas?	16
innehållet och målen	16
Skolans planering av timplaner	17
Generell läsguide för modulerna	21
Engelskämnet inom Språkintröduktion	22
Ämnesplaneringen i engelska	22
Terminsöversikt	24
Ämnesplaneringarnas moduler	25
Mål och innehåll för modulerna	26
Modul 1A. My self (4 veckor à 2 tim/vecka)	26
Modulinnehåll för modul 1A i engelska	26
Grammatik modul 1A	26
Vecka 1. Ljudlära/fonologisk medvetenhet	27
Vecka 2. Dialog	27
Vecka 3. Presentationsmanus	28
Vecka 4. Presentation	28
Modul 2A. My day (4 veckor à 2 tim/vecka)	29
Modulinnehåll för modul 2A i engelska	29
Grammatik modul 2A	30
Vecka 1. Tiden	30
Vecka 2. Dagen	30
Vecka 3. Schemat	30
Vecka 4. Berätta om din dag	31
Modul 3A. My space (4 veckor à 2 tim/vecka)	32
Modulinnehåll för modul 3A i engelska	32

Grammatik modul 3A	33
Vecka 1. Muntlig beskrivning av ett rum	33
Vecka 2. Skriftlig beskrivning av ett rum	33
Vecka 3. Hörförståelse och läsförståelse	34
Vecka 4. Presentation av ett rum	34
Modul 4A. Food & restaurants (4 veckor à 2 tim/vecka)	35
Modulinnehåll för modul 4A i engelska	35
Grammatik modul 4A	36
Vecka 1. Räknebara och oräknebara substantiv	36
Vecka 2. En måltid	37
Vecka 3. På restaurangen	37
Vecka 4. Muntlig måltidsbeskrivning	37
Modul 5A. The English-speaking world (4 veckor à 2 tim/vecka)	38
Modulinnehåll för modul 5A i engelska	38
Grammatik modul 5A	39
Vecka 1. Realia	39
Vecka 2. Beskrivning av ett land	40
Vecka 3. Faktasökning	40
Vecka 4. Faktasökning – muntlig redovisning	40
Modul 6A. News & Media (4 veckor à 2 tim/vecka)	41
Modulinnehåll för modul 6A i engelska	41
Grammatik modul 6A	42
Vecka 1. <i>ing</i> -form vs. enkelt presens	42
Vecka 2. Nyheter	42
Vecka 3. Sociala medier	42
Vecka 4. Textbearbetning	43
Modul 7A. A bird's-eye view of the country (4 veckor à 2 tim/vecka)	44
Modulinnehåll för modul 7A i engelska	44
Grammatik modul 7A	45
Vecka 1. Väder	45
Vecka 2. Ett land	46
Vecka 3. Åsikter om vädret	46
Vecka 4. Jämförelse mellan länder	46
Modul 8A. My way (4 veckor à 2 tim/vecka)	47
Modulinnehåll för modul 8A i engelska	47
Grammatik modul 8A	48
Vecka 1. Imorgon	48
Vecka 2. Yrken	48
Vecka 3. Framtidsdrömmar	48
Vecka 4. Textbearbetning	49
Modul 1B. My self (4 veckor à 2 tim/vecka)	50
Modulinnehåll för modul 1B i engelska	50

Grammatik modul 1B	51
Förslag på litteratur (utdrag ur)	51
Vecka 1. Tema på regelbundna verb	52
Vecka 2. Sammanfattning	52
Vecka 3. Biografi	52
Vecka 4. Identitet	53
Modul 2B. My day (4 veckor à 2 tim/vecka)	54
Modulinnehåll för modul 2B i engelska	54
Grammatik modul 2B	55
Förslag på litteratur (utdrag ur)	55
Vecka 1. Dagbok	56
Vecka 2. Skoldagen	56
Vecka 3. Kortfilm	56
Vecka 4. Berättelse	57
Modul 3B. My space (4 veckor à 2 tim/vecka)	58
Modulmål för modul 3B i engelska	58
Grammatik modul 3B	59
Förslag på litteratur (utdrag ur)	59
Vecka 1. Tempus	60
Vecka 2. Repetition av singular/plural	60
Vecka 3. Komparation	60
Vecka 4. En trivsamt plats	60
Modul 4B. Food & restaurants (4 veckor à 2 tim/vecka)	62
Modulmål för modul 4B i engelska	62
Grammatik modul 4B	64
Förslag på litteratur (utdrag ur)	64
Vecka 1. Frågor och adverb som uttrycker frekvens	64
Vecka 2. Åsikter	64
Vecka 3. Skönlitterär läsning	65
Vecka 4. Tradition och fest	65
Modul 5B. The English-speaking world (4 veckor à 2 tim/vecka)	66
Modulinnehåll för modul 5B i engelska	66
Grammatik modul 5B	67
Förslag på litteratur (utdrag ur)	67
Vecka 1. Ett engelsktalande land	68
Vecka 2. Individuellt arbete – fakta om ett land	68
Vecka 3. Skönlitteratur	68
Vecka 4. Redovisning om ett land	68
Modul 6B. News & Media (4 veckor à 2 tim/vecka)	70
Modulinnehåll för modul 6B i engelska	70
Grammatik modul 6B	71
Förslag på litteratur (utdrag ur)	71
Vecka 1. Indirekt anföring	71

Vecka 2. Teve och radio	72
Vecka 3. Nyhetstext	72
Vecka 4. Demokrati och pressfrihet	72
Modul 7B. NP prep (4 veckor à 2 tim/vecka)	73
Modulinnehåll för modul 7B i engelska	73
Grammatik modul 7B	74
Vecka 1. Att lyssna	74
Vecka 2. Att läsa	74
Vecka 3. Att skriva	74
Vecka 4. Repetition	75
Modul 8B. My way (4 veckor à 2 tim/vecka)	76
Modulmål för modul 8B i engelska	76
Grammatik modul 8B	77
Förslag på litteratur	77
Vecka 1. Framtid och framtidsplaner	77
Vecka 2. Ett brev till huvudpersonen	78
Vecka 3. En åsikt	78
Vecka 4. Språklig analys	78
Litteratur	79
Bilaga 1: Mål i relation till bedömningscirkclar och studiekalendern	82
Bilaga 2: Återkommande aktiviteter och arbetssätt	85
Bilaga 3: Uttalsundervisning i engelska	87
Helfrasuttal	87
Orduttal	87
Läs- och uttalsprotokoll	88
Syfte och mål	88
Texter	89
Protokollet	89
Varietet av engelska	89
Fonetisk transkription	91
Vokaler och diftonger med ordexempel	93
Vokalfyrsidingar med monoftonger och diftonger	94
Konsonanter	95
Läs- och uttalsprotokoll för engelska	97
Bilaga 4: Grammatiköversikt	99

Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever

Det material som du nu har framför dig är en av tretton så kallade *ämnesplaneringar*. I ämnesplaneringarna är det centrala innehållet och betygskriterierna i kursplanerna (Lgr 22) sorterat, organiserat och bearbetat till en tvåårig grundplan för olika skolämnen på introduktionsprogrammet Språkintröduktion. (De fungerar även för andra introduktionsprogram som inkluderar de givna ämnena.) Ämnesplaneringarna är ett resultat av ett nära och intensivt samarbete mellan forskare, skolledare och yrkesverksamma lärare under sex år: 2016–2020 inom ramen för utvecklingsprojektet Intensivsvenska, från 2020 och framåt i ett flertal forsknings- och samverkansprojekt. I detta introduktionskapitel beskrivs dels projektets grundtankar, dels hur ämnesplaneringarna kan läsas och användas. Ämnesplaneringarna har genomgått flera revideringsrundor, den senaste efter införandet av Lgr 22.

Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever (Intensivsvenska) var ett samverkansprojekt som pågick 2016–2020.¹ Namnet *Intensivsvenska* betecknar numera den forskargrupp som driver en rad olika projekt som har sprungit ut utvecklingsprojektet Intensivsvenska. Forskargruppens vetenskapliga hemvist är Institutionen för svenska och flerspråkighet vid Stockholms universitet. Moderprojektet ingick i Wallenbergstiftelsernas satsning Utbildning för ökad integration (2016–2020). Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse var huvudfinansier med Stockholms universitet och Institutionen för svenska och flerspråkighet som medfinansierare. Projektets huvudman var Svenska Akademien. För utförligare information om projektet *Intensivsvenska* och efterföljande projekt, se www.intensivsvenska.se.

De övergripande mål som har styrt arbetet i projektet är

1. hållbar utveckling av utbildning och undervisning och
2. långsiktig förbättring av skol- och undervisningspraktiken genom implementering av gemensamt framarbetade arbetssätt och strukturer.

¹ Projektledningen utgjordes av Maria Lim Falk (projektledare), Helena Bani-Shoraka (bitr. projektledare) och Tomas Riad. Därtill har projektgruppen inkluderat följande personer: Ann Boglind, Evelina Bång, Julia Forsberg, Carmen Galian Barrueco, Olle Josephson, Monica Karlsson, Margareta Majchrowska, Johanna Prytz, Débora Rottenberg, Ghazaleh Vafaeian, Gustav Westberg och Torbjörn Westerlund. Alla har bidragit i arbetet med ämnesplaneringarna – ett arbete som bland annat har omfattat analyser av styrdokument, konkretiseringar av mål, delmål och innehåll i samarbete med lärare, daglig dokumentation i klassrummen på projektskolorna för t.ex. uppföljning och utvärdering av ämnesplaneringarnas funktionalitet, fortlöpande arbete i ämneslärargrupper för fortsatt utveckling och revidering av ämnesplaneringarna och andra projektsatsningar. För mer information om projektskolorna, se fotnot 7.

Målgruppen för arbetet har i första hand varit nyanlända elever i gymnasieåldern, en elevgrupp som siktar mot att uppnå gymnasiebehörighet. Dessa elever har mest bråttom och på dem är kraven som störst, språkligt och kognitivt. De ska på kort tid lära sig svenska från grunden och erövra en språklig kompetens som är funktionell i skolsammanhang – ett specialiserat, skriftspråksbaserat och abstrakt språk för lärande i olika ämnen (t.ex. Hakuta, Butler & Witt 2000, Schleppegrell 2004, Lindberg 2007, 2011, jfr Skolverket 2017). Sådana höga krav förutsätter en genomtänkt och konkret plan både för utbildningen i sin helhet, och för den innehållsliga och språkutvecklande undervisningen i de enskilda ämnena (jfr Skolinspektionen 2010, 2019).² Det är en sådan plan som projektarbetet inriktades mot.

Att utvecklingsarbetet skulle omfatta *hela* den utbildning i det svenska utbildningssystemet som är avsedd för nyanlända elever i gymnasieåldern – *introduktionsprogrammet Språkintröduktion*³ – framstod som självklart.⁴ Projektet har från början haft skolans uppdrag och dess måluppfyllelse för ögonen, och skolförbättring är en del av målet. Med detta mål är det nödvändigt att omfatta hela utbildningen. Arbetet har inbegripit dels uppläggning och organisation av utbildningen i sin helhet, dels planering och strukturering av undervisningen i olika skolämnen. Såväl det organisatoriska som pedagogiska utvecklingsarbetet har skett i direkt anslutning till undervisning och lärande i klassrummet. En viktig utgångspunkt har varit att beakta och synliggöra hela styrkedjan för att klargöra dess betydelse för enskilda skolor, rektorers och lärares förutsättningar för att bedriva sitt arbete (jfr Håkansson & Sundberg 2016 om förändringsteori, skolförbättring och strategier för en hållbar skolutveckling). Rektorerna och lärarna på olika skolor i olika kommuner har aktivt deltagit i utvecklingsarbetet, tillsammans med forskargruppen. Parallellt med detta har forskarna studerat och analyserat kommunernas och skolornas mottagnings- och kartläggningsrutiner, deras inplaceringsförfarande och gruppindelningsprinciper, liksom deras grunder för schemaläggning och annan planering av programmet.

² Skolinspektionen 2010 – om framgångsfaktorer för undervisning; Skolinspektionen 2019 – om utmaningar med att skapa förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet i svenska som andraspråk.

³ Språkintröduktion är ett av fyra introduktionsprogram i gymnasieskolan. Introduktionsprogrammen är organiserade på olika sätt i olika kommuner, varför en nyanlända elever i en del kommuner ganska snart går över till ett annat introduktionsprogram, t.ex. individuellt alternativ (IMA) eller yrkesintroduktion (IMY). Vi håller oss till benämningen språkintröduktion, men de skolor vi samarbetar med kan lika gärna ha sina nyanlända elever på IMA eller IMY.

⁴ Alternativ hade varit att i utvecklingsarbetet enbart omfatta ett eller ett par ämnen eller ämnesdidaktiska perspektiv och/eller ha en tematisk inriktning som till exempel 'språkutvecklande arbetssätt' eller 'att utveckla litteracitet på ett andraspråk', etc. eller helt och hållet lägga fokus på ämnet svenska som andraspråk. Sådana avgränsningar skulle dock ha motverkat syftet att utforma en utbildning där alla ämnen och lärare samarbetar för att nå ökad likvärdighet, högre måluppfyllelse och en jämn och god kvalitet i undervisningen.

Intensivsvenskamodellen

Med de ovan nämnda övergripande målen som bakgrund kan det konkreta projekt målet formuleras så här: en målorienterad, konkret och systematiskt upplagd grundmodell för språkintröduktion som ger förutsättningar för en likvärdig utbildning med hög kvalitet, ökad måluppfyllelse och bättre genomströmning.

Vi har valt att använda oss av ordet *modell*, trots att det inom utbildningsvetenskaplig och pedagogisk forskning liksom i skolpraktikkontexten ofta verkar kunna associeras med färdiga koncept, kanske också enkla tips och tricks. Det är därför viktigt att understryka att arbetet inom ramen för projektet *Intensivsvenska* utgår från att det inte finns några enkla och snabba lösningar på de stora utmaningar som utbildning av nyanlända innebär. Envar som varit inblandad i sådan utbildning vet att det inte finns någon ”quick fix”. Det krävs samarbete och långsiktighet för att utveckla och etablera hållbara strategier, processer och arbetssätt.

En annan grundtanke var att projektets arbete skulle kunna få spridning efter de fyra första arbetsåren (2016–2020). Vi uppmärksammade därför kontinuerligt specifika och generella perspektiv på arbetet som sådant under hela processen. Å ena sidan har utvecklingsarbetet utgått från de faktiska utmaningar som lärare och rektorer på projektskolorna har upplevt och identifierat i mötet med den heterogena elevgruppen nyanlända i sina specifika skol- och klassrumspraktiker (se fotnot 7 för mer information om projektskolorna). Å andra sidan har en betydelsefull aspekt av projektets processledningsroll varit att kontinuerligt lyfta blicken och växla perspektiv från det specifika till det generella. Efter ytterligare snart tre läsår (2020–2023) kan vi konstatera att många av målsättningarna har infriats. Det långsiktiga arbetet har visat sig vara både hållbart och användbart för fler, och från och med hösten 2022 har forskargruppen Intensivsvenska ett samverkansprojekt tillsammans med Skolverket – *Samsyn, Samordning och synlighet i utbildning och undervisning i gymnasieskolans introduktionsprogram* (IM), för att möjliggöra för fler huvudmän och skolor att implementera arbetssätt och metoder utvecklade inom Intensivsvenska.⁵

Intensivsvenskamodellen – stöttning för planering och genomförande av utbildning och undervisning

Den grundmodell som projektarbetet har resulterat i kan beskrivas som ett system av planerad global stöttning såväl för uppläggning och organisation av utbildningen i sin helhet, som för planering och strukturering av undervisningen i

⁵ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/kurser-och-utbildningar/intensivsvenska-samsyn> och <http://intensivsvenska.se/intensivsvenska-2-020/>.

olika skolämnen.⁶ Intensivsvenskamodellen kan liknas vid en rejäl byggnadsställning runt skol- och klassrumspraktikerna, i vilka väsentliga funktioner har satts under lupp och analyserats för att sedan kunna stärkas och utvecklas vidare.

Struktur och *systematik*, *konkretion* och *explicit*het är två centrala begreppspar i Intensivsvenskamodellen. De kan ses som grundläggande förutsättningar för en likvärdig skol- och klassrumspraktik med hög kvalitet och höga förväntningar på eleverna. Begreppen fångar väl in de faktorer som enligt till exempel Skolinspektionen (2010) kännetecknar god undervisning, framgångsrika lärare och ett utvecklingsinriktat och stabilt kollegium. De fångar också in aspekter som i forskningen har visat sig ha stor betydelse för elevers lärande och studieresultat, både på lång och kort sikt (Nordenbo m.fl. 2008, Håkansson & Sundberg 2012).

Struktur och systematik hänger nära samman i Intensivsvenskamodellen. På en övergripande nivå avser *struktur* utbildningens inre uppbyggnad, som till exempel organisering av ämnen, undervisningstid och schemaplanering för olika elevgrupper (Vad ska läsas när och av vem?). Det handlar om att skapa så goda förutsättningar som möjligt på en skola, i en kommun eller region för att kunna göra träffsäkra och välgrundade anpassningar av utbildningen till olika elevgrupper. Ett steg närmare undervisningen, på ämnesnivå, handlar struktur om disposition av ämnenas olika delinnehåll och förväntade förmågor och färdigheter. På undervisningsnivå handlar struktur om planering och organisering av innehåll och arbetssätt för såväl sekvenser av lektioner som för enskilda lektioner och moment inom en lektion.

Utöver att vara strukturerad bör såväl utbildningens uppläggning som undervisningen i olika ämnen i möjligaste mån också vara *systematisk*. Det systematiska kan röra principer för till exempel vilka ämnesområden som med fördel kan läsas i en elevgrupp med kort skolbakgrund eller i en elevgrupp med hittills mycket begränsade kunskaper i svenska. Vad är rimliga och stimulerande mål för denna elevgrupp? Hur kan undervisningen i olika ämnen planeras på ett effektivt och ändamålsenligt sätt för elever som har lång skolbakgrund och som kan förväntas ha en snabb progression i svenska? Vad är lämpligt att behandlas tidigt i utbildningen respektive senare? Och så vidare.

Exempel på redskap som *tillsammans* med Intensivsvenskas ämnesplaneringar (som presenteras nedan) kan fungera som utgångspunkt för en planering som syftar till att främja systematisk progression är (1) Skolverkets bedömningsstöd *Bygga svenska* (2017), (2) registermodellen för språkutveckling, språkanvändning och språklig variation mot bakgrund av situationella förutsättningar i olika sammanhang (Halliday & Hasan 1989, Martin & White 2005), (3) Cummins fyrfältsmodell för undervisning och lärandets zoner (Cummins 1981, 1984,

⁶ Jfr stötningsbegreppet hos Gibbons 2002 och Polias, Lindberg & Rehman 2017.

Gibbons 2015, jfr Mariani 1997), och (4) cirkelmodellen för realisering av undervisningsplanering i cykler (Martin & Rothery 1986, Kuyumcu 2004, 2013, Johansson & Sandell Ring 2010). I artikeln *Planera för progression* ges exempel på hur redskapen konkret kan användas i samverkan (se Lim Falk 2017).

Om struktur och systematik framför allt handlar om att strukturera och systematisera utbildningens och undervisningens *vad* och *hur* på olika nivåer, så handlar *konkretion* och *explicititet* om att tydliggöra och underlätta förståelsen av strukturen och systematiken (för både lärare och elever). Såväl innehåll och mål (*vad:et*) som vägen dit (*hur:et*) behöver ha en klar och tydlig form, och formuleras så konkret som möjligt. Därutöver behöver innehåll och mål uttryckas explicit och göras synligt för alla berörda (jfr Skolinspektionen 2010, SKL 2019). Lärarens förståelse av strukturen och systematiken och betydelsen av dem för elevernas kunskapsutveckling är steg ett (jfr Nordenbo m.fl. 2008). Det nödvändiga nästa steget är att strukturen, systematiken och det konkretiserade innehållet och målen kommuniceras tydligt och begripligt till eleverna (jfr Håkansson & Sundberg 2012).

De så kallade *ämnesplaneringarna* är centrala i det system av stöttning som Intensivsvenskamodellen innebär. En ämnesplanering kan kort och gott beskrivas som en strukturering och konkretisering av kursplanens övergripande mål, centrala innehåll och betygskriterier. Utformandet av denna typ av stöttningmaterial bygger på det starka stöd som forskningen ger beträffande vikten av tydliga mål för elevers kunskapsutveckling och studieresultat (se referenser i avsnittet ovan). Enligt Skolinspektionen (2010) är flertalet av de faktorer som kännetecknar god undervisning och framgångsrika lärare relaterade till en undervisningsmiljö som stödjer och tydligt strukturerar såväl innehållet i undervisningen som elevens arbete. Lärare och forskare har i Intensivsvenska (2016–2020) ägnat över 1000 arbetstimmar åt att sortera, organisera och precisera det centrala innehållet och förmågorna i kursplanen, och att konkretisera betygskriterierna i delmål ner på veckonivå och/eller lektionsnivå. Därutöver har utvecklingsarbetet inkluderat kontinuerliga ämneslärmöten och klassrumsobservationer. I och med de nya kursplanerna från 2022, Lgr 22, har en genomgripande revideringsomgång genomförts i flera steg, där sex forskare och ca 70 lärare i olika konstellationer har granskat förändringarna i Lgr 22, diskuterat konsekvenserna av förändringarna för ämnesplaneringarna och utforskat de didaktiska följderna.

Utöver ämnesplaneringarna har Intensivsvenska utarbetat material för särskilda satsningar. Studiemedvetenhet och ordförråd är två sådana satsningar i projektet. De är båda ämnesöverskridande och involverar lärare i alla ämnen. De förutsätter också samarbete mellan lärare inom och mellan ämnen. Den tredje satsningen – litterarisering – har stor betydelse för undervisning och språkutveckling i alla ämnen, men som kunskapsområde och i implementeringsavseende ligger satsningen i huvudsak inom sva-lärarnas ämneskompetens. För information om

de särskilda satsningarnas inriktning, vetenskapliga grund och metoder för genomförande och de specifika sva-satsningarna (uttal, skönlitteratur och grammatik) – se projektets separata publikationer. Det här dokumentet fokuserar i det följande enbart på ämnesplaneringarna.

Ämnesplaneringarna

Ämnesplaneringarna är alltså utformade med ledorden struktur, systematik, konkretion och explicititet som utgångspunkt. De är redskap som kan bidra till högre måluppfyllelse och ökad likvärdighet med hög kvalitet i utbildning och undervisning både inom en skola, mellan skolor och mellan kommuner. De är särskilt utformade för introduktionsprogrammet Språkintröduktion i gymnasieskolan (eller Individuellt alternativ), men kan också användas och anpassas till undervisning på högstadiet. I enlighet med styrdokumentet för introduktionsprogrammen syftar de till att eleverna ska uppnå gymnasiebehörighet och tar därför sikte mot centralt innehåll och betygskriterier för årskurs 9 i Lgr 22.

Vad är en ämnesplanering?

En ämnesplanering är en konkretisering av det centrala innehållet och betygskriterierna i ett specifikt skolämne i kursplanen för åk 7–9 (Lgr 22). Den tar alltså sikte mot centralt innehåll och betygskriterier i de olika skolämnena för årskurs 9, men beaktar även innehåll och krav i kursplanernas tidigare årskurser. Detta är nödvändigt särskilt i vissa ämnen, för att alla elever, även de med kort eller ingen skolbakgrund från sina hemländer, ska ha möjlighet att bygga upp de kunskaper och det språk som utgör kriterierna efter nio års skolgång i det svenska skolsystemet (se vidare nedan). Lika viktigt är det att innehåll och mål också ger eleverna förutsättningar att faktiskt klara sig på nästa utbildningsnivå, det vill säga på gymnasiet eller i vuxenutbildningen.

Ämnesplaneringarna innehåller uppföljningsbara mål och delmål, preciserade ner på veckonivå, för några ämnen även på lektionsnivå. Därtill innehåller de exempel på lärandeaktiviteter, uppgifter och resurser som kan användas i planeringen eller genomförandet av undervisningen. Ämnesplaneringarna i de olika skolämnena är tänkta att utgöra en ram som dels kan stödja läraren i planerings- och bedömningsarbetet, dels kan underlätta samarbeten och synergier mellan ämnen och mellan lärare.

Arbetet med ämnesplaneringar i svenska som andraspråk, matematik, engelska, biologi, kemi, fysik, geografi, historia, religion, samhällskunskap, bild och idrott pågick under en fyraårsperiod, under vilken implementering, utvärdering och vidareutveckling har skett i återkommande cykler. Grundversioner av ämnesplaneringarna togs fram under 2017 genom ett samarbete mellan ett femtiotal yrkesverksamma högstadie- och gymnasielärare och ett femtontal

forskare vid Stockholms universitet, Göteborgs universitet och Södertörns högskola. Implementering på projektskolorna⁷ skedde sedan i tre faser under tre läsår. Under dessa tre år provades ämnesplaneringarna ut av cirka 100 lärare. Lärarnas arbete har kontinuerligt bidragit till revideringar. Ämnesplaneringarna har alltså reviderats under läsåren 2017/2018, 2018/2019 och 2019/2020 och är ett resultat av över 1000 arbetstimmar och 70 ämneslärmöten, mer än 800 lektionsobservationer och ett gediget samverkansarbete mellan forskare och ett stort antal verksamma lärare. Under läsåret 2019/2020 har också en ämnesplanering i ämnet musik arbetats fram.

Varför behövs ämnesplaneringar?

Kartläggningar, utredningar och granskningar har visat att det råder stora skillnader i processen kring mottagande av nyanlända ungdomar, i organiseringen av utbildningen för dem, och i uppläggningsen av språkintröduktion. Omfattningen av och relationen mellan undervisning i olika ämnen och undervisningen i svenska som andraspråk varierar starkt. Det gäller också kriterier för gruppindelning och anpassning till enskilda elevers förutsättningar och behov (se t.ex. Skolinspektionen 2014, Skolverket 2016). Viss variation är nödvändig eftersom undervisningen ska utgå från varje elevs förutsättningar och behov, men alltför stora skillnader riskerar att skapa problem med likvärdigheten.

Bristande likvärdighet framhålls som ett grundläggande problem i Skolverkets rapport från 2018 (rapport 469) och kopplas där till den flexibla styrningen av språkintröduktion. Liksom övriga intröduktionsprogram i gymnasieskolan styrs det visserligen av både läroplanen för gymnasieskolan (Gy 11) och kursplanerna för grundskolan (Lgr 11), men saknar programstruktur och examensmål.⁸ Istället är det huvudmannens ansvar att upprätta en plan för utbildningen. Det kan i sammanhanget påpekats att kursplanerna inte är formulerade utifrån just nyanlända elevers förutsättningar och behov och att den progression som synliggörs i kursplanerna stegvis sträcker sig över nio läsår. För lärare som undervisar nyanlända innebär tolkning och implementering därför ofta en särskild utmaning, inte minst med tanke på denna starkt heterogena elevgrupp vad gäller skolbakgrund, litteracitet på modersmålet och andra språk, etc. Studier har konstaterat att det föreligger ett (alltför) stort tolkningsutrymme på ämnesnivå,

⁷ De skolor som har varit involverade i projektet är Nacka gymnasium i Nacka kommun, Södra Latins gymnasium och Kärrtorps gymnasium i Stockholms kommun, Morabergs studiecentrum i Södertälje kommun, Jenny Nyströmsskolan i Kalmar kommun, IM Jacobsskolan i Hässleholms kommun och Norra Sorgenfri gymnasium – numera Helenholms gymnasium – i Malmö kommun. Skolorna har varit antingen labb-, test- eller modellskolor, vilket betyder att de har haft olika roller i projektet vad gäller utveckling, revidering och implementering av ämnesplaneringarna. Från 2020 och framåt har ytterligare skolor bidragit i utvecklingsarbetet – Duveholmsgymnasiet i Katrineholm och Rönnowska skolan i Helsingborg.

⁸ Att både Gy 11 och Lgr 22 styr intröduktionsprogrammen beror på att programmen finns i gymnasieskolan, och att undervisningen siktar mot gymnasiebehörighet, dvs. mot godkända betyg motsvarande årskurs 9.

inte minst eftersom kursplanerna upplevs som orealistiska (Florin Sädboom 2015, Odenstad 2018, jfr Myndigheten för skolutveckling 2004).

Ämnesplaneringarna underlättar alltså inte bara lärarnas planerings- och undervisningsarbete – de bidrar också till ökad likvärdighet, vilket har varit en viktig utgångspunkt för projektets arbete.

Hur är ämnesplaneringarna uppbyggda?

Utöver att precisera innehåll och mål tydliggör ämnesplaneringarna också tidskraven, det vill säga vad som är rimlig undervisningstid för varje ämne. Det underlättar utformningen av studieplaner och schemaläggning av klasser. En central egenskap hos ämnesplaneringarna är modulariteten: ämnena är indelade i moduler om 10–20 undervisningstimmar (60 min).⁹ Modulerna avgränsar enskilda kunskapsområden inom de olika ämnena. De kan kombineras på olika sätt för anpassning av studietakt och nivå (hur många timmar i veckan eleven/gruppen ska läsa varje ämne) och ämneskombinationen (vilka ämnen eleven läser, eller läser samtidigt).

Ämnesplaneringarna i sin grundversion är disponerade över två läsår. I detta grundupplägg läser eleverna samtliga SO- och NO-ämnen under varje läsår (totalt 66–70 undervisningstimmar per ämne), men bara ett SO-ämne och ett NO-ämne parallellt. Totalt består varje SO- och NO-ämne av fyra moduler (A–D). Under termin 1 ägnas till exempel de första fyra veckorna i SO åt geografi med fyra undervisningstimmar i veckan (modul A i geografi) och de första fem veckorna i NO åt biologi med tre undervisningstimmar i veckan (modul A i biologi). Därefter följer fyra veckor med samhällskunskap (modul A i samhällskunskap) och fem veckor med fysik (modul A i fysik), osv. För en detaljerad översikt av grundupplägget i NO och SO, se

⁹ Modulerna i ämnena bild, idrott och hälsa och musik har oftast mindre omfattning. Dessa ämnen brukar ha färre lektioner i veckan och färre undervisningstimmar totalt sett (ca 34 timmar under ett läsår).

Tabell 1.

Övriga ämnen läser eleverna kontinuerligt under alla veckor och terminer. För dessa ämnen blir antalet moduler betydligt fler och de varierar också i längd. För mer information om moduler och deras innehåll, se respektive ämnesplanering.

Utformningen av ämnesplaneringarna¹⁰ utgår från följande antal undervisningstimmar per vecka och modul:

- Svenska som andraspråk: 8–12 tim./v. (beroende på elevgrupp)
- Engelska: 2–4 tim./v.
- Matematik: 3 tim./v.
- NO: 3 tim./v.
 - Biologi: 1 modul om 5–6 v. per termin
 - Kemi: 1 modul om 5–6 v. per termin
 - Fysik: 1 modul om 5–6 v. per termin
- SO: 4 tim./v.
 - Geografi: 1 modul om 4–5 v. per termin
 - Historia: 1 modul om 4–5 v. per termin
 - Religion: 1 modul om 4–5 v. per termin
 - Samhällskunskap: 1 modul om 4–5 v. per termin
- Bild: 1 tim./v. (koncentrationsläses ofta i en elevgrupp varannan termin, dvs. med 2 tim./v. under en termin)
- Musik: 1 tim./v. (koncentrationsläses ofta under ett år med 2 tim./v. under två terminer)
- Idrott: 1,5 tim./v.

En tanke i grundupplägget är att de nyanlända eleverna ska hinna inhämta så mycket språkkunskaper som möjligt innan de avslutar ämneskurserna. Detta ökar deras chanser att nå godkända betyg. Grundupplägget av ämnesplaneringarna tar hänsyn till såväl den innehållsliga som den språkliga progressionen *inom* varje ämne. Utöver det tar grundplaneringen även hänsyn till placeringen av de olika ämnesmomenten *mellan* ämnena för att skapa möjliga synergieffekter mellan dem. Synergieffekterna kan handla om både innehållet i ämnena och olika förmågor som eleven förväntas lära sig.

Det skall understrykas att två år är en kort tid, för många elever en *för* kort tid. Grundupplägget ska alltså *inte* ses som ett skolstadium eller som ett program avgränsat i tid (två år). Istället innebär detta upplägg ett tydliggörande av innehåll och mål. Konkretiseringen ger förutsättningar för en ökad likvärdhet vad gäller målpuppfyllelse. Sedan kan det ta ett år för några få, två år för en större del, tre år för andra. Ämnesplaneringarna kan och bör anpassas efter det. En del elever

¹⁰ Ämnesplaneringar för ämnena teknik, slöjd och hemkunskap har inte utformats ännu.

kommer inte nå målen inom ramen för ungdomsskolan, men det är viktigt att säkerställa att också den elevgruppen får möjlighet att lära sig så mycket som möjligt under den tid de befinner sig i ungdomsskolan.

Hur ska ämnesplaneringarna användas?

Ämnesplaneringarna har flera funktioner. Några centrala funktioner listas nedan.

- Ämnesplaneringarna som planeringsverktyg
Ämnesplaneringarna konkretiserar och strukturerar ämnenas innehåll och mål över en tvåårsperiod. Den förhållandevis höga graden av konkretion, explicitet och överskådlighet över både kort och lång tid kan väsentligt underlätta arbetet med att planera och anpassa undervisningen till olika elevgrupper. Det gäller oavsett den specifika skolans organisation av programmet språkintröddning, dess tjänstefördelningssystem eller dess schemalägningsprinciper.
- Ämnesplaneringarna som utgångspunkt för ökat samarbete
Genom att ämnesplaneringarna synliggör de olika ämnenas innehåll och progression över tid utgör de också en god grund för idéutbyte och ett fördjupat samarbete med ämneskollegor och kollegor i andra ämnen som möter samma elever. Systemet med explicita terminsplaneringar och moduler gör det tydligt vilka områden som behandlas i vilket ämne, av vem och när. Det ger goda förutsättningar för att planera till exempel ämnesöverskridande moment, studiebesök eller temadagar.
- Ämnesplaneringarna som redskap för att främja elevernas studiemedvetenhet
Strukturen och de tydliga målen och konkretiserade delmålen kan fungera som underlag i kommunikationen mellan lärare och elever om lärandeprogression, planering, tid, ansvar, etc. Det gäller helklass: Har undervisningen behandlat det avsedda innehållet? Vad ska undervisningen behandla de kommande veckorna? Hur ska jag planera mina studier under denna tid? Och det gäller individuellt för att följa upp lärandeprogressionen: Hur mycket har jag deltagit i? Vad har jag missat? Vad behöver jag göra mer av för att nå målen? Se vidare dokumentet Studiemedvetenhet och måluppfyllelse.
- Ämnesplaneringarna som bedömningsverktyg för och av lärande
Ämnesplaneringarna kan med fördel användas som bedömningsverktyg, eftersom de konkretiserar de mål som undervisningen ska sträva mot och som eleven förväntas uppnå. Vissa mål är inriktade mot kunskaper, andra mot färdigheter och förmågor. De går att använda både på gruppnivå och individnivå.

På individnivå kan de också användas som underlag vid överlämning när en elev byter skola. Med utgångspunkt i ämnesplaneringarnas moduler och mål kan lärarna enkelt meddela vilka delar av utbildningen som undervisningen har behandlat och vilka mål eleven bedöms ha uppnått, även om hen inte nått betyg.

- Ämnesplaneringarna som en resurs i kommunikationen om undervisningen med studiehandledare
Ytterligare ett område där ämnesplaneringarna kommer till användning är i instruktioner och förberedelsematerial som studiehandledarna behöver. I ämnesplaneringarna anges länkar till utbildningsfilmer på en rad olika språk, som studiehandledarna kan ta del av för att förbereda sin undervisning och använda med eleverna. Samma fördel finns i de fall en annan lärare eller vikarie ska undervisa i ämnet och snabbt behöver bilda sig en uppfattning om vad klassen har gjort och behöver göra. Ämnesplaneringarna ger också studiehandledare och vikarier som har flera ämnen en överblick av undervisningsplaneringen i alla ämnen, vilket kan vara till hjälp i planeringen.
- Ämnesplaneringarna som stöd för schemaläggning och användning av schemat som pedagogiskt verktyg
Ämnesplaneringarna anger tydligt vilka tidsramar och beräkning av lektionstid som de är utformade utifrån. Det innebär att grundupplägget kan fungera som utgångspunkt för skolspecifika anpassningar avseende organisation, tjänstefördelning, elevgrupper, etc.

Hur kan ämnesplaneringarna tillämpas?

Grundupplägget av ämnesplaneringarna sträcker sig över två år (se

Tabell 1 nedan), vilket alltså kan vara en för kort tid för många elever. Tidsaspekten är viktig i ämnesplaneringarna, men det verkligt centrala är tydliggörandet av innehåll och mål. Denna konkretisering ger förutsättningar för en ökad likvärdighet vad gäller måluppfyllelse. Sedan kan det ta olika lång tid för olika elever att nå målen.

Ämnesplaneringarna kan och bör tillämpas med hänsyn till ovanstående. Mål och innehåll, både vad gäller mängd och djup, behöver anpassas till elevernas språkliga förmåga på svenska, tidigare skolgång och innehållsliga kunskaper.

INNEHÅLLET OCH MÅLEN

Grundupplägget behöver alltså i de flesta fall anpassas till den specifika skolans tjänstefördelning, timplaner, schematekniska aspekter eller organisationen av introduktionsprogrammet Språkintröduktion för olika elevgrupper.

Det är viktigt att påpeka att ämnesplaneringarna inte förutsätter att eleverna har uppnått en viss språklig nivå i svenska, utöver en mycket grundläggande litteracitet. Ämnesplaneringarna är i princip tänkta att kunna användas i alla elevgrupper, men en del anpassningsarbete måste alltid göras av läraren. Eftersom språkintröduktionsprogrammet kännetecknas av heterogenitet både inom och mellan elevgrupperna behöver anpassningar ofta göras både på grupp- och individnivå.

För att möta denna utmaning innehåller till exempel ämnesplaneringar i matematik och engelska en systematisk skiktning av målen i grundläggande och fördjupade. Modulerna i år 2 i dessa ämnen behandlar i stora drag samma innehåll som modulerna i år 1 men med successivt mer utmanande mål – ämnesmässigt, kognitivt och språkligt. Eleven som läser ämnet för första gången kommer att sträva mot de grundläggande målen (målen för år 1), medan de mer utmanande målen för år 2 (t.ex. problemlösning i matematik) kommer att vara i fokus för elever som har tillräckliga förkunskaper i ämnet, antingen från hemlandet eller från tidigare skolgång i Sverige. Dessa två elevkategorier kan vara placerade i olika grupper men finns inte sällan i samma grupp. Då underlättas undervisningen av det gemensamma innehållet i modulerna år 1 och 2.

SKOLANS PLANERING AV TIMPLANER

Ämnesplaneringarna tydliggör tidskraven för varje ämne, något som underlättar utformningen av studieplaner och schemaläggningen av klasser. Modulariteten i ämnesplaneringarna gör att det är enkelt att variera studietakt och ämneskombinationer i olika klasser och i vissa fall även på individnivå.

Med utgångspunkt i NO- och SO-ämnena ges nedan exempel på hur timplanerna kan tillämpas med utgångspunkt i elevernas och organisationens förutsättningar.

Grundupplägget och tre olika alternativ för kombinationen av NO och SO diskuteras nedan.

I

Tabell 1 illustreras *Intensivsvenskas* grundupplägg för NO- och SO-ämnen. Det tvååriga upplägget innebär att alla NO-ämnen (biologi, fysik, kemi) och SO-ämnen (geografi, historia, religion, samhällskunskap) är i gång varje termin, men inte samtidigt. Siffrorna i tabellen motsvarar veckonummer. Varje termin läser eleverna en modul i varje ämne (en modul sträcker sig över 4–6 veckor). NO-ämnen har i grundupplägget tre undervisningstimmar per vecka och SO-ämnen har fyra.

I grundupplägget läses alltså alla NO- och SO-ämnen över två år, vilket ger eleverna tid att utveckla skolspråket i svenska inom ramen för varje skolämne innan respektive ämneskurser avslutas termin 4. Detta upplägg möjliggör också nästintill sömlösa övergångar inom NO- respektive SO-ämnen och minskar därmed den skenbara innehållsliga splittringen. Till exempel rör modul B i alla NO-ämnen människokroppen på olika sätt.

Tabell 1. Intensivsvenskas tvååriga grundupplägg för NO- och SO-ämnena

År	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
BI	Modul A																							
FY																								
KE																								
GE																								
HI																								
RE																								
SH																								

År	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
BI	Modul C																							
FY																								
KE																								
GE																								
HI																								
RE																								
SH																								

I *Tabell 2* illustreras variant A vars särdrag är längre med färre ämnesperioder per ämne varje läsår. Denna variant omfattar alltså färre ämnesbyten och kan vara att föredra om olika undervisande lärare kommer i fråga för varje NO- eller SO-ämne. Upplägget för variant A innebär att elevernas läser modul A och B efter varandra i varje ämne. Det medför å ena sidan att varje NO- respektive SO-ämne har längre sammanhängande undervisningstid, å andra sidan att varje ämne endast förekommer under en period under ett läsår (i jämförelse med 1 gång/termin i Intensivsvenskas grundupplägg). Eleverna läser således modul A och B i varje ämne under läsår 1 och modul C och D under läsår 2 (visas inte i tabellen).

Tabell 2. Variant A: Tvåårscykel med längre men färre ämnesperioder (år 2 visas inte i tabellen)

År	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
BI	Modul A	Modul B																						
FY																								
KE																								
GE																								
HI																								
RE																								
SH																								

I *Tabell 3* illustreras variant B som innebär ett ettårsperspektiv på NO- och SO-ämnena, istället för ett tvåårsperspektiv. Med variant B läser eleverna alla fyra modulerna i två NO-ämnena och två SO-ämnena under ett läsår, vilket ger eleverna möjlighet att nå betyg i dessa fyra ämnen. Vad gäller SO-ämnena läggs samma

antal undervisningstimmar på två SO-ämnena i stället för fyra, så att eleverna läser alla fyra moduler i dessa två SO-ämnena på ett i stället för två läsår. Till skillnad från grundupplägget och variant A har NO-ämnena fyra undervisningstimmar per vecka.

Variant B kan lämpa sig för elever som varit i Sverige en längre tid och kommit lite längre i sin språkutveckling i svenska. Eventuellt har eleven betyg i något eller några SO-ämnena sedan tidigare och ges då en möjlighet att inom första året på språkintruktionsprogrammet nå de betyg som behövs för att det ska vara möjligt att söka vidare till ett annat program. I ett eventuellt år 2 läser eleven de andra NO- och SO-ämnena, alternativt det eller de ämnena som eleven inte har uppnått målen i.

Tabell 3. Variant B: Ettårscykler med två NO- respektive två SO-ämnena

	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24																					
BI	Modul A				Modul B																				Modul C								Modul D																															
FY																																																																
KE													Modul A				Modul B																																Modul C				Modul D											
GE																																																																
HI	Modul A				Modul B																								Modul C								Modul D																											
RE																	Modul A				Modul B																																Modul C				Modul D							
SH																																																																

I

Tabell 4 illustreras variant C som i grunden är en implementering av variant B i två klasser med följande särdrag: (i) SO- och NO-undervisningen schemaläggs i samma schemapositioner i klass 1 och 2, (ii) båda klasserna läser alla moduler i två NO-ämnen och två SO-ämnen under ett läsår, men ämneskombinationen skiljer sig klasserna emellan. Samtliga SO- och NO-ämnen är då i gång varje läsår på skolan. Som fjärde NO-ämne kan skolan antingen erbjuda teknik (förkortat TK i tabellen) eller upprepa det ämne (bland biologi, fysik och kemi) som flest elever saknar betyg i. Med variant C kan eleverna gå mellan klasserna beroende på vilka ämnen de behöver läsa. Fler elever får på så sätt möjlighet att på ett år bli behöriga till vidare studier trots att skolan inte erbjuder alla ämnen i varje klass. Variant C innebär således en schemateknisk lösning som lämpar sig i skolor där många elever har betyg i olika SO- och NO-ämnen från tidigare skolgång i Sverige eller hemlandet.

Tabell 4. Variant C: Ettårscyklar i två parallellt schemalagda klasser med varsin kombination av två SO-ämnen och två NO-ämnen.

		34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
Klass 1	GE	Modul A			Modul B																			Modul C					Modul D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
	HI												Modul A			Modul B																									Modul C			Modul D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
	BI	Modul A			Modul B																				Modul C					Modul D																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
	FY												Modul A			Modul B																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											

De skolor som har testat ämnesplaneringarna har alla valt olika implementeringsvarianter beroende på sina specifika förutsättningar för mottagande, skolorganisation, lärartillgång, osv. Det skollärande och schemaläggare behöver känna till för att kunna göra tjänstefördelning och schemaläggning är antalet undervisningstimmar per vecka och modul i varje ämne. Det är i nästa steg också den information som den enskilda läraren behöver för att anpassa innehåll och mål i ämnesplaneringarna till det egna schemat och elevgruppen (om man t.ex. ska sträcka ut modulerna över terminen eller komprimera dem).

Generell läsguide för modulerna

1 Modul 1A. My self (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 1, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
	1A. My self				2A. My day				3A. My space					4A. Food & restaurants					
Eng																			Buffert

3 MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 1A I ENGELSKA

I modul 1A introducerar läraren ämnet och diskuterar hur eleven kan lära sig engelska. Eleverna arbetar med att presentera sig för varandra, på olika sätt. Litteratur/text från lärobok där en person introduceras kan användas som modelltext och för att öva fasta fraser.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

4 - "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"

- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp"
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal [...] till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad [...] i elevernas egen produktion och interaktion."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

5 - "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt och begripligt [...]"

Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."

6 GRAMMATIK MODUL 1A

- Introduktion till presens
- Verben *be* och *have*
- Nekande satser
- Pronomen och plural
- Enkla frågor
- *Do/does*
- Enkla sammandragningar.

Vecka 1. Ljudlära/fonologisk medvetenhet

7 Veckomål

- ☐ Eleven bokstaverar sitt namn.
- ☐ Eleven känner med säkerhet igen alfabetet.
- ☐ Eleven för en kort konversation med hjälp av fasta fraser/dialogkort.
- ☐ Eleven övar in 10 fasta fraser.

8 Resurser, förslag på aktiviteter

- Fasta fraser som kan användas under denna vecka innefattar till exempel *hello, how are you, I am fine ...*
- Eleven får i läxa till vecka 2 att arbeta med/öva på fraserna.
- Öva produktion och perception av fraserna med hjälp av lucktexter, glosträning, uttal, träna skrivning och stavning.
- Formulering och uppföljning av modulumål i studiekalendern och mål för engelskundervisningen (lärarstyrt).
- Arbete med helfrasuttal/fonologisk medvetenhet.
- Utbildningsfilmer

1. Modulens rubrik och omfattning
2. Placering av modulen i *Intensivsvenskas* grundupplägg
3. Mål och innehåll för modulen
4. Koppling till Centralt innehåll åk 7-9
5. Koppling till Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9
6. Förslag på grammatiskt innehåll för modulen
7. Veckomål: vad ska eleven uppnå? Checkrutorna kan användas för att markera om innehållet har behandlats i undervisningen, eller om eleven har uppnått målen.
8. Förslag på undervisningsresurser, till exempel aktiviteter, utbildningsfilmer och samarbeten med andra ämnen.

Engelskämnet inom Språkintröduktion

På Språkintröduktion samlas elever med väldigt olika färdigheter i engelska och väldigt olika erfarenheter av undervisning i engelska. Kunskapsmässigt är det sannolikt mer heterogent vad gäller engelskan än de flesta andra ämnen eleverna läser. Det blir därför en särskilt stor utmaning för engelskläraren att möta dessa elever i en och samma grupp. För somliga elever är den engelska de redan tillägnat sig en resurs i studierna och ett sätt att bättre kommunicera med läraren, samtidigt som många elever snarare upplever att engelskan och svenskan konkurrerar om deras kognitiva uppmärksamhet.

Att skapa rutin och kontinuitet är därför av största vikt för engelskundervisningen, för att få en sammanhållning och en trygghet i gruppen, där inlärandet av ett (för många) nytt språk kan ske på ett så produktivt sätt som möjligt. På många håll avsätts bara 2 undervisningstimmar i veckan till engelska, vilket gör det svårt både att få flyt i språkutvecklingen och att hinna med kursplanens mål. I några skolor ges upp till 4 timmar engelska i veckan vilket avsevärt förbättrar möjligheterna att få fart på inläringen. På vissa håll nivågrupperas eleverna för engelska och hamnar då inte sällan i en annan klasskonstellation än i deras andra ämnen. En del lärare har rapporterat detta som ett hinder för att få igång en välfungerande undervisning i engelska.

Situationen med svenskinläringen är sådan att, även om det kan ta tid att få svenska vänner, så är man ändå i princip omgiven av det nya språket och får därigenom en god träning också indirekt, utanför skolan. Med engelskan är det inte lika självklart att en liknande stimulans för språkutvecklingen kan erbjudas om man inte själv är mycket aktiv.

Ämnesplaneringen i engelska

Ämnesplaneringen i engelska utgår från den elev som beräknas uppnå E eller högre i engelska efter två läsår. Varje år är uppdelat i 8 moduler, med fyra veckors undervisning inom varje modul. Målbilden är 8 lektioner per modul, två lektioner i veckan, men finns utrymme till fler lektioner så är detta enbart positivt.

För de elever som inte förväntas nå betyg efter två år kan ämnesplaneringarna användas med viss modifikation – här föreslår vi att år 1 delas upp genom att till en början utgå från kursplanens centrala innehåll på lägre nivåer och att än mer fokus läggs på ordförråd, uttal och grammatik till en början.

Ordningen och placeringen av de olika modulerna och veckorna kan behöva anpassas redan efter den heterogenitet som kan råda i grupperna, men också beroende på externa aktiviteter, såsom tidpunkt för de nationella proven, och dylikt. Ämnesplaneringen innehåller några extra veckor i slutet av varje termin,

just för att tillåta sådan anpassning, och för att läraren ska kunna plocka upp kunskaper och mål som eleverna inte tidigare uppnått.

Upplägget innebär att samma modulerubriker upprepas under år 2, en utformning som möjliggör anpassning till undervisning i det heterogena klassrum som är en verklighet för många lärare i engelska på Språkintröduktion. Man kan med detta upplägg ha elever på olika nivå i samma klassrum, men med samma tema i modulen. Intensivsvenska rekommenderar en gruppuppdelning som baseras på erfarenhet och färdigheter i engelska, men vi inser att detta inte är möjligt i alla skolor.

Målen på modul- och veckonivå är baserade på det centrala innehållet för grundskolan, samt på den europeiska språkportfolion (där vi förväntar oss att nivå B1 är ett lämpligt kartläggningsmaterial). Tanken med målen är inte att eleven nödvändigtvis fullständigt behärskar färdigheten som beskrivs när målet prickas av, utan det är lärarens sak att bedöma när eleven uppnått de betygskriterier som beskrivs i kursplanen för engelska i grundskolan. Ämnesplaneringen är alltså inte tänkt att ersätta kursplanen, eller fungera som en checklista (såsom den europeiska språkportfolion), utan som en guide för lärare att planera sin undervisning.

I ämnesplaneringen för år 2 finns förslag på skönlitteratur som kan användas inom de olika modulerna. Här är tanken att eleverna läser utdrag i olika längd, och bearbetar texterna på olika sätt beroende på gruppen, modulen, och det fokus läraren väljer. Litteraturtyngden ligger på år 2. Även om det går utmärkt att inkludera skönlitterär text redan under år 1, så är premissen att eleverna under år 1 använder sig mer av lärobokstexter då fokus ligger på ordförråd och grammatik.

Intensivsvenskans ambition för undervisningen i engelska är en balans mellan de olika färdigheter som beskrivs i kursplanen: kommunikation, reception, produktion och interaktion. Vi har i bedömningscirkulärna (bilaga 1) valt att dela upp färdigheterna som tala, lyssna, skriva och läsa, och de olika modulerna föreslås att vinklas på lite olika sätt beroende på innehåll och kontext. Här kan läraren välja att justera vinklingen, och bedömningscirkulärna används med fördel i samband med målformulering och måluppföljning i arbetet med studiekalendern, på modulernas första och sista lektioner. Detta bidrar till en stabil kontinuitet i arbetet genom att eleverna alltid vet vad som förväntas av dem, hur långt de nått och vad de behöver fokusera på. Mer om arbetet med mål, studiekalendern, bedömningscirkulärna och färdigheterna återfinns i bilaga 1.

För att skapa ytterligare kontinuitet, stabilitet och rutiner på de få undervisningstimmor som finns tillgängliga för engelska är det viktigt att eleverna känner igen vissa arbetssätt och aktiviteter. Återkommande arbetssätt, såsom arbete med ord och diktamen, videodagböcker och dagboksskrivning beskrivs i bilaga 2. Där beskrivs även ytterligare förslag på aktiviteter. Hit hör också ett stödmaterial för uttalsundervisning och uttalsuppföljning (bilaga 3).

I bilaga 4 återfinns en översikt över den grammatiska progression som eleven möts av genom ämnesplaneringen i engelska. I översikten kan läraren snabbt och enkelt se de grammatikmoment som ingår i de flesta läroböcker på den här nivån, och som eleverna bör ha introducerats för och i olika grad lärt sig behärska när betyg sätts i årskurs 9. I översikten finns grammatiska kategorier, relevanta ord och fraser som exemplifierar de grammatiska kategorierna, och en hänvisning till den modul där momentet introduceras. Liksom i all annan språkundervisning behöver grammatiska färdigheter repeteras, och detta kan ske vid olika tidpunkter. Progressionen gäller alltså tidpunkter där momenten lämpligen introduceras, och är tänkt att fungera som ett stöd för lärarens undervisningsplanering.

Terminsöversikt

Termin 1, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1A. My self				2A. My day				3A. My space					4A. Food & restaurants				Buffert	

Termin 2, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5A. The English speaking world				6A. News & Media						7A. A bird's-eye view of the country					8A. My way				Buffert			

Termin 3, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1B. My self				2B. My day				3B. My space					4B. Food & restaurants				Buffert	

Termin 4, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5B. The English-speaking world				6B. News & Media					7B. NP prep					8B. My way				Buffert				

Terminsöversikten utgår från att en normal hösttermin löper från vecka 34 till och med vecka 51 (som ofta är halv), och att höstlovet infaller vecka 44. Höstterminen består av 16–17 undervisningsveckor. För vårterminen utgår terminsöversikten från att terminen löper från vecka 2 till och med vecka 24 med sportlov och påsklov. Vårterminen består av 19 undervisningsveckor. Lovveckorna under våren

infaller på olika tidpunkter i olika delar av landet och ibland olika år. Lovveckorna är utplacerade på specifika veckor i terminsöversikterna, men måste alltså anpassas till aktuella terminstider.

Ämnesplaneringarnas moduler

På nästa sida börjar den detaljerade beskrivningen av modulerna. Varje **modul** inleds med ett utdrag från 2-års överblicken som visar när modulen är tänkt att behandlas. Därefter följer ett detaljerat innehåll för varje vecka som även anger vilka **mål** eleven arbetar mot. Läraren kan bocka av varje veckomål när innehållet har behandlats i undervisningen alternativt när eleverna bedöms ha uppnått målet.

Målen kan vara inriktade mot kunskaper, färdigheter eller förmågor, m.m. Till vissa veckor anger ämnesplaneringen även förslag på undervisningsresurser (**förslag på aktiviteter**) såsom klassrumsuppgifter, utbildningsfilmer, andra webbresurser, möjliga samarbeten, etc.

Mål och innehåll för modulerna

Modul 1A. My self (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 1, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1A. My self				2A. My day				3A. My space					4A. Food & restaurants				Buffert	

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 1A I ENGELSKA

I modul 1A introducerar läraren ämnet och diskuterar hur eleven kan lära sig engelska. Eleverna arbetar med att presentera sig för varandra, på olika sätt. Litteratur/text från lärobok där en person introduceras kan användas som modelltext och för att öva fasta fraser.

Ur *Centralt innehåll* åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp"
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal [...] till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad [...] i elevernas egen produktion och interaktion."

Ur *Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9*:

- "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt och begripligt [...] Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."

GRAMMATIK MODUL 1A

- Introduktion till presens
- Verben *be* och *have*
- Nekande satser
- Pronomen och plural

- Enkla frågor
- *Do/does*
- Enkla sammandragningar.

Vecka 1. Ljudlära/fonologisk medvetenhet

Veckomål	☐ Eleven bokstaverar sitt namn.☐ Eleven känner med säkerhet igen alfabetet.☐ Eleven för en kort konversation med hjälp av fasta fraser/dialogkort.☐ Eleven övar in 10 fasta fraser.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Fasta fraser som kan användas under denna vecka innefattar till exempel <i>hello, how are you, I am fine ...</i>• Eleven får i läxa till vecka 2 att arbeta med/öva på fraserna.• Öva produktion och perception av fraserna med hjälp av lucktexter, glosträning, uttal, träna skrivning och stavning.• Formulering och uppföljning av modulmål i studiekalendern och mål för engelskundervisningen (lärarstyrt).• Arbete med helfrasuttal/fonologisk medvetenhet.• Utbildningsfilmer

Vecka 2. Dialog

Veckomål	☐ Eleven berättar vilket datum det är.☐ Eleven förstår när läraren läser dialog/presentation från lärobokstext.☐ Eleven läser en kort dialog/fasta fraser med stöttning från läraren.☐ Eleven övar in 10 fasta fraser.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Diktamen på några av de fasta fraserna från vecka 1 och 2.• Klassen skriver gemensam dialog, till exempel i pratbubblor.• Klassen gör en gemensam födelsedagskalender och pratar om födelsedagsfirande.• Läsning av dialog/presentationer från lärobokstexter.

Vecka 3. Presentationsmanus

Veckomål	☐ Eleven producerar med stöttning ett presentationsmanus om sig själv. ☐ Eleven ställer frågor till en kamrat, och sammanställer/återberättar informationen. ☐ Eleven övar in 10 fasta fraser.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Intervjuövningar i par. • Manus till presentation om sig själv och en annan elev. • Övning på helfrasuttal/fonologisk medvetenhet.

Vecka 4. Presentation

Veckomål	☐ Eleven förstår formen för och tar diktamen av fasta fraser. ☐ Eleven presenterar sig själv och någon annan utifrån fasta fraser eller inspelat i videodagbok. ☐ Eleven skriver en enkel dialog medbildstöd/pratbubblor utifrån fasta fraser. ☐ Eleven övar in 10 fasta fraser.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Presentation av en kamrat utifrån fasta fraser, på video eller i klassrummet. • Uppföljning av modulmålen i studiekalendern. • Dialogövning. • Diktamen på fasta fraser från vecka 3 och 4.

Modul 2A. My day (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 1, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1A. My self				2A. My day				3A. My space					4A. Food & restaurants				Buffert	

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 2A I ENGELSKA

Eleven berättar om sin dag baserat på tidsuttryck, i tal och skrift, i presens och preteritum. Det innebär att eleven kan klockan, dagens olika delar (*in the morning, at night, before lunch, after school, osv.*), och ett antal rumsliga uttryck (*at home, in school, in, at, on* som rumsprepositioner och tidsprepositioner). Detta inkluderar även aktiviteter och intressen utanför skolan. Ordförråd (totalt 40): tidsuttryck, på väg till skolan, verb kopplade till vardags- och skolaktiviteter (*Centralt innehåll* åk 1-3), skolrelaterade ord och skolans ämnen.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden."
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal [...]."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal [...] till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad [...] i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver [...]."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt och begripligt [...] Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."
- "Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang."

GRAMMATIK MODUL 2A

- Artiklar, bestämd och obestämd form
- Enkla rumsuttryck och rumsprepositioner
- Enkla tidsuttryck & tidsprepositioner
- Enkla frågor
- Preteritumfrågor med *be* och med andra verb
- *Wh*-frågeord och frågor med *did*

Vecka 1. Tiden

Veckomål	☐ Eleven ordnar tidsuttryck kronologiskt.
☐ Eleven övar in 10 ord relaterade till klockan och tidsuttryck.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern (lärarstyrkt).• Övning av tidsuttryck och klockan (<i>in the morning, 7 o'clock in the evening</i>).• Övningar som synliggör rak ordföljd.• Utbildningsfilmer

Vecka 2. Dagen

Veckomål	☐ Eleven beskriver vad den gör vid ett antal olika tidpunkter.
☐ Eleven beskriver sin dag.
☐ Eleven frågar någon annan om dennes dag.
☐ Eleven övar in 10 verb kopplade till vardags- och skolaktiviteter.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Verb i presens, vad man gör vid olika tidpunkter (<i>eat, cook, go to school, take the bus, wake up...</i>)• <i>Do</i>-frågor (<i>Do you have breakfast at ten o'clock? Yes I do, no I don't.</i>)• Dialogövning.• Diktamen på ord från vecka 1 och 2.• Utbildningsfilmer

Vecka 3. Schemat

Veckomål	☐ Eleven berättar om sitt schema.

	☐ Eleven berättar om något av ämnena den läser. ☐ Eleven skiljer på bestämd och obestämd form. ☐ Eleven övar in 10 skolrelaterade ord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Skolans schema, ämnena och korta beskrivningar av ämnenas innehåll. • Utbildningsfilmer • Skolrelaterade ord (<i>homework, break, pen, pencil...</i>). • Övning med bestämd och obestämd form.

Vecka 4. Berätta om din dag

Veckomål	☐ Eleven gör en presentation eller videodagbok om vad den gör under en dag, vid olika tidpunkter. ☐ Eleven ställer en fråga till en kamrats presentation. ☐ Eleven övar in 10 nya ord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Muntlig presentation där eleven beskriver sin dag, med hjälp av bilder och stödord. • Frågor till kamrater. • Uppföljning av modulmålen i studiekalendern. • Diktamen på ord från vecka 3 och 4.

Modul 3A. My space (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 1, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1A. My self				2A. My day				3A. My space					4A. Food & restaurants				Buffert	

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 3A I ENGELSKA

I modul 3A arbetar eleven med att beskriva sitt hem med ett fylligt förråd av substantiv och adjektiv, i tal och skrift, med bildstöd. Beskrivningar av vad personer gör (plats och pågående aktivitet) ingår också.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden."
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal [...]."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal [...] till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad [...] i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver [...]."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt och begripligt [...] Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."
- "Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang."

- ”I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande.”

GRAMMATIK MODUL 3A

- Introduktion till *ing*-form
- Possessiva pronomen
- Nekande satser
- Enkla frågor
- Adjektiv och adverbet *very*
- Enkla frågor och svar
- Objektspronomen
- Genitiv-s
- Rumsprepositioner och rumsuttryck, forts.
- Räknebara/oräknebara substantiv: *much/many*

Vecka 1. Muntlig beskrivning av ett rum

Veckomål	☐ Eleven beskriver sitt rum muntligt.☐ Eleven använder verbet <i>have</i>.☐ Eleven övar in 10 substantiv (<i>furniture, bedroom, apartment...</i>).
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulmål i studiekalendern (lärarstyrt).• Övningar kring bestämd artikel, såsom dialogövning där elever frågar om objekts placering i ett rum.• Arbete med substantiv utifrån bildstöd och text, beskriva ett rum.• Arbete med verbet <i>have</i>, till exempel med hjälp av frågor kring vem ett rum eller objekt tillhör.• Utbildningsfilmer

Vecka 2. Skriftlig beskrivning av ett rum

Veckomål	☐ Eleven beskriver ett rum och aktiviteter skriftligt, utifrån bildstöd.☐ Eleven övar in 10 verb i <i>ing</i>-form.

Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Beskrivning av vad personer gör, <i>ing</i>-form (<i>she is reading, he is cooking...</i>) utifrån bildstöd.• Beskrivning av olika rum utifrån bilder/film.• Diktamen substantiv/verb från vecka 1 och 2.

Vecka 3. Hörförståelse och läsförståelse

Veckomål	☐ Eleven beskriver var ett objekt finns.☐ Eleven svarar på läs- och hörförståelsefrågor.☐ Eleven övar in 10 rumsprepositioner (<i>in, on, under, above, between, next to, behind, in front of, to the left, to the right</i>).
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Bilder med tillhörande lucktexter för övning av rumsprepositioner.• Hörövningar med tillhörande frågor, svara i klassen, i par, enskilt.• Text där ett rum beskrivs, med tillhörande frågor, svara i klassen, i par, enskilt.• Utbildningsfilmer

Vecka 4. Presentation av ett rum

Veckomål	☐ Eleven beskriver ett rum, t.ex. i en text, videodagbok eller muntligt för läraren.☐ Eleven övar in 10 adjektiv.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• <i>There is/there are</i>• Introducera <i>much/many</i>• Repetera plural med hjälp av lucktexter• Repetera adjektiv• Uppföljning av modulumål i studiekalendern• Diktamen rumsprepositioner och adjektiv från vecka 3 och 4.• Utbildningsfilmer

Modul 4A. Food & restaurants (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 1, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1A. My self				2A. My day				3A. My space				4A. Food & restaurants				Buffert		

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 4A I ENGELSKA

Modul 4A tematiserar mat. Här arbetar eleven med att beskriva vad den gillar/inte gillar att äta, med att beskriva en procedur från början till slut, exempelvis genom att skriva en instruktion/recept, och med de språkliga resurser som krävs för att exempelvis beställa på restaurang.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden."
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal [...]."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal [...] till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad [...] i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt och begripligt [...] Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."

- "Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang."
- "I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande."

GRAMMATIK MODUL 4A

- Räknebara/oräknebara substantiv, forts.
- *Some/any* med frågor
- Imperativ och instruktioner
- Ordningsord, uttryck och verbfraser
- Orsakssamband med *because*
- Verbet *can*
- Verb för aktiviteter

Vecka 1. Räknebara och oräknebara substantiv

Veckomål	☐ Eleven använder några räknebara och oräknebara substantiv.
	☐ Eleven övar in 10 matord (<i>dinner, breakfast, lunch...</i>).
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern (lärarstyrt).• Se ett matlagningsprogram.• Läsa ett recept och gissa vad det ska bli.• Räknebara och oräknebara substantiv utifrån recept.

Vecka 2. En måltid

Veckomål	☐ Eleven beskriver en måltid i tal och skrift.
☐ Eleven beskriver hur en måltid lagas, utifrån bildstöd.
☐ Eleven övar in 10 matord.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Kontrastering av <i>ing</i>-form och imperativ (<i>she is slicing the cucumber</i> vs. <i>slice the cucumber</i>)• Beskrivning av vad eleverna äter en viss måltid• Favoritmat, <i>I like, I don't like...</i>• Diktamen matord från vecka 1 och 2.

Vecka 3. På restaurangen

Veckomål	☐ Eleven beställer på restaurang.
☐ Eleven beskriver vad de gillar och inte gillar, och varför.
☐ Eleven övar in 10 matord.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Sambandsord och orsakssamband, "<i>I like x because y</i>", "<i>I don't like x, but I like y</i>" och "<i>I like x and y</i>".• Rollspela restaurang.• Se restaurangscener på film, exempelvis Papphammar, Mr Bean.• Utvidga plural.

Vecka 4. Muntlig måltidsbeskrivning

Veckomål	☐ Eleven beskriver en måltid (vad de har ätit, eller när de lagar mat) i en videodagbok.
☐ Eleven övar in 10 matord.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Prepositioner (<i>on Christmas day, for lunch...</i>).• Uppföljning av modulumål i studiekalendern.• Utbildningsfilmer• Diktamen matord från vecka 3 och 4.

Modul 5A. The English-speaking world (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 2, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5A. The English speaking world				6A. News & Media						7A. A bird's-eye view of the country					8A. My way				Buffert			

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 5A I ENGELSKA

I modul 5A skapar sig eleven en förståelse för att engelska är ett världsspråk och vad detta kan innebära vad gäller ord, uttal och stavning. Eleven tränar på att berätta om några av de platser där engelska talas, och söka fakta om ett givet ämne. Exempelen i modulen utgår från USA och UK, men läraren kan med fördel välja att fokusera på andra länder eller områden där engelska talas.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal [...]."
- "Sånger och dikter."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal [...] till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Sökning och värdering av innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag, utifrån olika syften."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter."

- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."
- "Talad engelska, även med inslag av regional och sociolektal variation, och texter, från olika medier."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- "Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang."
- "Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag."
- "Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion."
- "I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande."
- "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."
- "Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper."

GRAMMATIK MODUL 5A

- Tidsadverb

Vecka 1. Realia

- Veckomål
- ☐ Eleven namnger de länder som ingår i UK, samt några huvudstäder och några andra viktiga städer, samt huvudstaden och några viktiga platser i USA.
 - ☐ Eleven övar in 10 ord relaterade till valfritt realia-område.

Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern.• Exempel på de största skillnaderna mellan de varianter som talas i UK/USA.• Utbildningsfilmer

Vecka 2. Beskrivning av ett land

Veckomål	☐ Eleven förstår en kort text om det valda landet.☐ Eleven återberättar vad den har läst.☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Realia om någon eller några platser i UK/USA.• Eleven väljer ett av länderna att fokusera på under resten av modulen, och läser (lärarvald) faktatext om landet.• Fortsatt fokus på engelskans status som världsspråk.• Diktamen ord från vecka 1 och 2.

Vecka 3. Faktasökning

Veckomål	☐ Eleven söker information om en vald plats i UK/USA.☐ Eleven övar in 10 ord som kommer upp i en informationssökning.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Egen forskning – med stöttning av läraren samlar eleven relevant information om en vald plats i UK/USA. Läraren kan välja att begränsa möjliga källor beroende på elevernas nivå.

Vecka 4. Faktasökning – muntlig redovisning

Veckomål	☐ Eleven berättar om någon plats där engelska talas i UK eller USA i en muntlig redovisning.☐ Eleven övar in 10 ord som kommer upp i en informationssökning.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Egen forskning – eleven bearbetar den insamlade informationen och redovisar muntligt.• Istället för diktamen använder eleven sina 20 insamlade ord i sin redovisning.

Modul 6A. News & Media (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 2, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5A. The English speaking world				6A. News & Media					7A. A bird's-eye view of the country					8A. My way				Buffert				

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 6A I ENGELSKA

Modul 6A fokuserar på nyheter och media. Eleven arbetar med olika typer av text och tal som förekommer i media, och kan förstå enkla nyhetsinslag och läsa korta fakta/nyhetstexter.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt och begripligt [...] Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."
- "Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang."
- "Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag."
- "Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion."

- ”I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande.”

GRAMMATIK MODUL 6A

- Hjälpverb
- *ing*-form och enkelt presens

Vecka 1. *ing*-form vs. enkelt presens

Veckomål	☐ Eleven använder enkelt presens och <i>ing</i> -form. ☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern. • Introduktion av <i>ing</i>-form i presens, jämför med enkelt presens.

Vecka 2. Nyheter

Veckomål	☐ Eleven förstår ett enkelt talat nyhetsinslag på teve eller radio, eller en enkelt skriven nyhetstext. ☐ Eleven redogör för en nyhet som den lyssnat på eller läst. ☐ Eleven formulerar en åsikt kring nyhetsinslaget. ☐ Eleven övar in 10 nyhetsord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Titta, lyssna på och läsa inslag ur nyhetsmedia. • Återberätta muntligt och skriftligt. • Formulering av åsikter kring materialet (<i>I think... because...</i>) • Diktamen ord från vecka 1 och 2. • Utbildningsfilmer

Vecka 3. Sociala medier

Veckomål	☐ Eleven konstruerar meningar med hjälpverb. ☐ Eleven berättar om sitt sociala medieanvändande i skrift. ☐ Eleven övar in hjälpverb.
----------	---

Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Hjälpverb och hur dessa används.• Sociala medier och dess betydelse för eleverna.• Utbildningsfilmer

Vecka 4. Textbearbetning

Veckomål	☐ Bearbetar och gör enkla förbättringar av egen text.☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Eleverna jobbar i par (med stöttning av läraren) för att rätta sina texter om sociala medier (från vecka 3).• Repetition av hjälpverb.• Diktamen ord från vecka 3 och 4.

Modul 7A. A bird's-eye view of the country (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 2, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5A. The English speaking world				6A. News & Media						7A. A bird's-eye view of the country					8A. My way				Buffert			

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 7A I ENGELSKA

I modul 7a arbetar eleven med att beskriva geografiska förhållanden, väder och göra enklare beskrivningar (av exempelvis mellan hemlandet, Sverige eller något annat land). Här lämpar sig ämnesövergripande arbete med geografi, om möjligt.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter."
- "Bearbetning av egna muntliga och skriftliga framställningar för att förtydliga, variera, precisera och anpassa kommunikationen efter syfte, mottagare och sammanhang."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- "Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag."
- "Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion."

- ”I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande.”

GRAMMATIK MODUL 7A

- Konjunktioner
- Adjektiv, forts.
- Komparation

Vecka 1. Väder

Veckomål

- ☐ Eleven komparerar adjektiv.
- ☐ Eleven berättar vad det är för väder.
- ☐ Eleven övar in 10 ord som beskriver väder.

Resurser, förslag på aktiviteter

- Formulering av modulumål i studiekalendern.
- Introduktion av väderord, med hjälp av bilder och video.
- Introduktion av komparation av adjektiv.
- Utbildningsfilmer
- Samarbete med geografin om t.ex. klimatet i olika delar av världen.

Vecka 2. Ett land

Veckomål	☐ Eleven känner till bestämd artikel och hur den används. ☐ Eleven läser text om Sverige. ☐ Eleven övar in 10 ord som relaterar till geografi (<i>city, town, capital, village, river, forest, mountain</i>).
Resurser, förslag på aktiviteter	• Introduktion av ord som beskriver ett land. • Gemensam läsning av faktatext om Sverige. • Repetition av bestämd artikel. • Diktamen ord från vecka 1 och 2.

Vecka 3. Åsikter om vädret

Veckomål	☐ Eleven skriver meningar med konjunktioner. ☐ Eleven läser och förstår en enkel faktatext om ett valt land. ☐ Eleven gör en videodagbok där den beskriver vädret och berättar sin åsikt om vädret. ☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Introduktion av konjunktioner. • Läraren hjälper eleverna hitta och läsa en enklare faktatext om det valda landet.

Vecka 4. Jämförelse mellan länder

Veckomål	☐ Eleven gör en enkel jämförelse mellan Sverige och det valda landet i skrift. ☐ Eleven använder sig av konjunktioner i sin text. ☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Läraren hjälper eleverna bearbeta faktatext om det valda landet från vecka 3, och jämföra med texten om Sverige från vecka 2. • Repetition av modulens grammatik. • Istället för diktamen redovisar eleven sina valda ord för läraren.

Modul 8A. My way (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 2, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5A. The English speaking world				6A. News & Media					7A. A bird's-eye view of the country					8A. My way				Buffert				

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 8A I ENGELSKA

I modul 8A berättar eleven utifrån sig själv och sina intressen om framtiden på kort och lång sikt, konkreta planer, drömmar och förhoppningar. Eleven jobbar också med beskrivningar av olika yrken.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor."
- "Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper."
- "Talat engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."

Ur Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

- "I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen."
- "Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang."
- "Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag."

- ”I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande.”

GRAMMATIK MODUL 8A

- Futurum
- *Will + going to*
- Adverb, forts.

Vecka 1. Imorgon

Veckomål	☐ Eleven berättar om vad den ska göra imorgon/till helgen (använda futurum, <i>I am going to...</i>).
	☐ Eleven övar in 10 yrken och verb som hör till (<i>a painter paints, a teacher teaches, a builder builds</i>).
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulmål i studiekalendern.• Introduktion av futurum.• Yrken och de verb som hör till yrkena.

Vecka 2. Yrken

Veckomål	☐ Eleven använder tidsuttryck.
	☐ Eleven övar in 10 yrken och verb som hör till.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Tidsuttryck (<i>in the future, next year, in ten years</i>)• Arbete med yrken, utifrån bildstöd.• Diktamen ord från vecka 1 och 2.

Vecka 3. Framtidsdrömmar

Veckomål	☐ Eleven använder några adverb.
	☐ Eleven berättar om några yrken som eleven är/inte är intresserad av.
	☐ Eleven övar in 10 ord.

Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Textskrivning om framtidsdrömmar. Läraren modellerar/klassen skriver gemensamt till en början.• Adverb (<i>likely, probably, never</i>).

Vecka 4. Textbearbetning

Veckomål	☐ Eleven berättar om sina framtidsplaner/framtidsönskningar i tal och skrift.☐ Eleven ställer frågor när någon annan pratar om sina framtidsplaner.☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Forts. textskrivning om framtidsdrömmar.• Samtal utifrån elevernas texter.• Istället för diktamen redovisar eleven sina valda ord för läraren.

Modul 1B. My self (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 3, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1B. My self				2B. My day				3B. My space					4B. Food & restaurants				Buffert	

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 1B I ENGELSKA

I modul 1B arbetar eleven med lässtrategier, och kan med ett större vokabulär och omfång presentera sig och andra i tal, i samtal med andra, och i skrift. Eleven kan förstå presentationer i tal och skrift, och återge den viktigaste informationen. Eleven arbetar med att uttrycka tankar och idéer kopplade till den egna identiteten och någon de beundrar. Eleven uttrycker mål och förväntningar på undervisning, och självskattning av färdigheter i engelska.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital, till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion."

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

"Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig

eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper.”

GRAMMATIK MODUL 1B

- Regelbundna och oregelbundna verb i presens och preteritum
- Relativa pronomen

FÖRSLAG PÅ LITTERATUR (UTDRAG UR)

Elena Favilli & Francesca Cavallo - Good night stories for Rebel Girls. Kazuo Ishiguro – Never let me go. L.M. Montgomery – Anne of Green Gables. Maya Angelou – I know why the caged birds sing. Mark Twain – Huckleberry Finn.

Vecka 1. Tema på regelbundna verb

Veckomål	☐ Eleven tar tema på några regelbundna verb. ☐ Eleven uttalar verb i preteritum ([d], [t], [ɪd]) ☐ Eleven övar in 10 verb (inkl. tema).
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern. • Självskattning av de egna färdigheterna i engelska, samt mål och förväntningar på årets engelskundervisning. • Repetition av enkelt vs. pågående presens. • Tema på några regelbundna verb. • Arbete med ljudlära/fonologisk medvetenhet. • Träning av uttal av verb i preteritum.

Vecka 2. Sammanfattning

Veckomål	☐ Eleven sammanfattar en enkel biografi, muntligt och skriftligt. ☐ Eleven gör en muntlig presentation av sig själv, t.ex. i videodagboksform. ☐ Eleven tar tema på några oregelbundna verb. ☐ Eleven övar in 10 verb (inkl. tema).
Resurser, förslag på aktiviteter	• Eleven läser korta biografier över kända personer, och sammanfattar någon av dessa i skrift. • Teman på oregelbundna verb, till exempel med hjälp av lucktexter. • Diktamen på verb från vecka 1 och 2. • Utbildningsfilmer

Vecka 3. Biografi

Veckomål	☐ Eleven skriver en kort självbiografi efter en exempeltext. ☐ Eleven ställer frågor kring en kamrats text. ☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Eleven skriver självbiografier, läser i par och skriver frågor kring varandras texter. • Utbildningsfilmer

Vecka 4. Identitet

Veckomål	☐ Eleven berättar vem den är i ett större perspektiv (<i>I am a football player, I am a singer, I am a student</i>) och vad det betyder för eleven. ☐ Eleven resonerar kring sin identitet ☐ Eleven övar in 10 ord.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Läsning av skönlitterär text som handlar om identitet. • Eleverna resonerar kring sin identitet på ett enkelt sätt (vem är jag, vem vill jag vara) • Utbildningsfilmer • Uppföljning av modultämlen i studiekalendern. • Istället för diktamen berättar eleverna om några av sina ord för resten av klassen. En gemensam ordlista kan skapas.

Modul 2B. My day (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 3, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1B. My self				2B. My day				3B. My space					4B. Food & restaurants				Buffert	

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 2B I ENGELSKA

Eleven arbetar med att utförligt kunna berätta om händelseförlopp, till exempel genom att berätta utförligt om sin dag baserat på tidsuttryck, i tal och skrift, i presens och preteritum. Introducera dagboksskrivande som stående veckoläxa. Eleven kan prata om vad klockan är, om dagens olika delar (*in the morning, at night, before lunch, after school*, osv.), och använda ett antal rumsliga uttryck (*at home, in school, in, at, on* som rumsprepositioner och tidsprepositioner). Eleven berättar om aktiviteter och intressen utanför skolan, och motivera varför de tycker om vissa aktiviteter.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- ”Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden”
- ”Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp.”
- ”Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor.”
- ”Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar.”
- ”Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form.”
- ”Sånger och dikter.”
- ”Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte.”
- ”Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter.”
- ”Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter.”

- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital, till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Bearbetning av egna muntliga och skriftliga framställningar för att förtydliga, variera, precisera och anpassa kommunikationen efter syfte, mottagare och sammanhang."

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

"Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper."

GRAMMATIK MODUL 2B

- Tidsuttryck och rumsuttryck, forts., även i preteritum

FÖRSLAG PÅ LITTERATUR (UTDRAG UR)

Sue Townsend – The secret diary of Adrian Mole, aged 13 ³/₄. Anne Frank's diary.
Jeff Kinney – The diary of a wimpy kid. Jacqueline Woodson – Brown girl dreaming. Kortfilm exempelvis från UR:s kortfilmsklubb.

Vecka 1. Dagbok

Veckomål	☐ Eleven kan klockan, dagens olika delar.☐ Eleven använder rumsuttryck.☐ Eleven skriver en kort dagbokstext om sin dag eller vecka.☐ Eleven övar in 10 ord relaterade till sin vecka.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern.• Introduktion av dagboksskrivande som veckoläxa. Eleven ska skriva 5 meningar om sin dag eller vecka, en gång i veckan. Läraren väljer i hur stor omfattning återkoppling på elevens text sker.

Vecka 2. Skoldagen

Veckomål	☐ Eleven använder några sambandsord och beskriver vad dessa ord gör i en text.☐ Eleven läser en skönlitterär dagbokstext.☐ Eleven berättar muntligt om sitt schema.☐ Eleven övar in 10 ord relaterade till sin vecka.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Schema och ämnen: gå igenom schemat och prata om de olika ämnena och vad man gör där.• Eleven läser en skönlitterär dagbokstext. Utifrån denna kan sambandsord och deras funktion i en text presenteras.• Eleven visar vilka de nya orden är som kommit upp i dagboksskrivandet under vecka 1 och 2.

Vecka 3. Kortfilm

Veckomål	☐ Eleven förstår en kortfilm där engelska används som talat språk.☐ Eleven återberättar vad som händer i filmen.☐ Eleven skriver ett alternativt slut för filmen, eller sina åsikter om filmen.☐ Eleven övar in 10 ord från filmen.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Titta på en kortfilm där någons dag eller vecka beskrivs.• Eleven återberättar vad som händer i filmen.• Eleven skriver ett alternativt slut för filmen, eller sina åsikter om den.

Vecka 4. Berättelse

Veckomål	☐ Eleven skriver en fyllig text om en dag och använder sig av sambandsord.
	☐ Eleven övar in 10 nya ord.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Eleverna skriver en berättande text/short story om en påhittad persons vardag. Detta kan, beroende på gruppen, introduceras i helklass, där eleverna gemensamt bestämmer premisserna för berättelsen. Sedan skriver eleverna individuellt.• Uppföljning av modulmålen i studiekalendern.

Modul 3B. My space (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 3, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1B. My self				2B. My day				3B. My space					4B. Food & restaurants				Buffert	

MODULMÅL FÖR MODUL 3B I ENGELSKA

Eleven arbetar med beskrivningar, till exempel genom att beskriva sitt hem med ett fylligt förråd av substantiv och adjektiv, i tal och skrift, att beskriva vad personer gör (plats och pågående aktivitet), och genom att tala om/skriva om/diskutera något mer abstrakt – 'emotional space', beskriva känslor och känsloliv, stämningen i klassrummet, åsikter, en upplevelse av en plats, orsaker, resonemang.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Sånger och dikter."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter."
- "Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."

- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital, till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Bearbetning av egna muntliga och skriftliga framställningar för att förtydliga, variera, precisera och anpassa kommunikationen efter syfte, mottagare och sammanhang."

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

"Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper."

GRAMMATIK MODUL 3B

- Konditionalis 1 och 2
- Pronomen, forts., reflexiva
- Perfekt
- Pluskvamperfekt
- Räknebara/oräknebara substantiv, forts.: fraser kring oräknebara substantiv

FÖRSLAG PÅ LITTERATUR (UTDRAG UR)

Michelle Magorian – Good night Mister Tom. J.K. Rowling – miljöbeskrivningar i Harry Potter. Roald Dahl – Charlie and the chocolate factory. Lewis Carroll – Alice in Wonderland.

Vecka 1. Tempus

Veckomål	☐ Eleven använder sig av olika tempusformer i tal och skrift.
☐ Eleven skriver om meningar eller texter från ett tempus till ett annat.
☐ Eleven förklarar på ett enkelt sätt skillnaden mellan olika tempus.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern (lärarstyrt). • Repetition av tempusformer. • Beskrivningar av rum i text, omskrivningar mellan tempus. • Beskriv en plats i skolan som du gillar eller inte gillar. Vad händer på platsen, hur ser det ut, vilka är där?

Vecka 2. Repetition av singular/plural

Veckomål	☐ Eleven skriver en lista med substantiv i singular och plural.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Övningar på räknebara/oräknebara substantiv. • Skriva listor på inköp och packlista inför en resa (<i>I need to buy... two bags of crisps</i>). • Vad finns i mitt hem, i skolan, i biblioteket.

Vecka 3. Komparation

Veckomål	☐ Eleven skriver en text om ett rum.
☐ Eleven komparerar adjektiv.
☐ Eleven visar kunskap om skillnaden mellan adjektiv och adverb.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Övningar på komparation. • Övningar på adjektiv/adverb. • Skriftlig beskrivning (med många adjektiv) av ett rum man tycker om/inte tycker om. • Lucktext med adjektiv.

Vecka 4. En trivsamt plats

Veckomål	☐ Eleven resonerar muntligt kring vikten av att ha en plats där man trivs, eller kring <i>emotional space</i> .
☐ Eleven bearbetar och gör enkla förbättringar av sin text om ett rum. |
|----------|---|

**Resurser,
förslag på
aktiviteter**

- Läs skönlitterär text om rum/hus/emotional space.
- Fortsätt den påbörjade texten om ett rum man tycker om/inte tycker om. Utveckla texten genom att beskriva en känsla rummet ger.
- Uppföljning av modulumål i studiekalendern

Modul 4B. Food & restaurants (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 3, hösttermin

vecka	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
Eng	1B. My self				2B. My day				3B. My space				4B. Food & restaurants				Buffert		

MODULMÅL FÖR MODUL 4B I ENGELSKA

I modulen arbetar eleven med att beskriva procedurer från början till slut, uttrycka och motivera personliga preferenser kopplade till känslor. Eleven kopplar olika mattraditioner till olika engelsktalande länder (och varieteter av engelska), och resonerar kring mattabun, matvanor och preferenser. Eleven kan beskriva en tradition/fest från hemlandet eller från Sverige. Här ligger fokus på muntlig förmåga inför det muntliga nationella provet. Eleven tränar strategier för att föra ett samtal framåt, strategier för att formulera åsikter, strategier för att förstå och göra sig förstådd, att ställa frågor, och tränar på att läsa högt.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor."
- "Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Sånger och dikter."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Sökning och värdering av innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag, utifrån olika syften."

- "Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter."
- "Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital, till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artigt sätt."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Bearbetning av egna muntliga och skriftliga framställningar för att förtydliga, variera, precisera och anpassa kommunikationen efter syfte, mottagare och sammanhang."

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

"Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper."

GRAMMATIK MODUL 4B

- Adverb som uttrycker frekvens. (*sometimes, often, frequently, occasionally, never, always, seldom, rarely...*)

FÖRSLAG PÅ LITTERATUR (UTDRAG UR)

J.K. Rowling – Harry Potter and the Philosopher's stone. Enid Blyton – Famous Five, picknickscen. LM Montgomery – Anne of Green Gables, Marillas mat. C.S. Lewis – The lion, witch and the wardrobe, Turkish delight och Mr. Thomas.

Vecka 1. Frågor och adverb som uttrycker frekvens

Veckomål	☐ Eleven ställer frågor för att föra ett samtal framåt. ☐ Eleven använder sig av adverb som uttrycker frekvens i svar på frågor.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulmål i studiekalendern (lärarstyrt). • Övningar på adverb som uttrycker frekvens (<i>sometimes, often, frequently, occasionally, never, always, seldom, rarely...</i>). • Repetera frågeformuleringar. • Repetera matord, textläsning. • Prata om vad eleverna brukar äta en vanlig vecka. • Strategier för att föra ett samtal framåt.

Vecka 2. Åsikter

Veckomål	☐ Eleven använder sig av någon strategi för att föra ett samtal framåt. ☐ Eleven motiverar sina åsikter på ett enkelt vis.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Strategier för att föra ett samtal framåt. • Träna med gamla NP-uppgifter. • Motivering av åsikter kring mat, maträtter, preferenser, restriktioner. • Debatt/diskussionsträning, exempelvis Borde vi äta mer vegetarisk mat, Hur borde skolmaten vara? • Utbildningsfilmer

Vecka 3. Skönlitterär läsning

Veckomål	☐ Eleven återberättar text muntligt.
☐ Eleven delar med sig av sina åsikter kring en text muntligt.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Läsning av skönlitteratur som beskriver en måltid/fest/tradition.• Utbildningsfilmer

Vecka 4. Tradition och fest

Veckomål	☐ Eleven beskriver en tradition eller fest från hemlandet eller Sverige skriftligt med visst flyt.
☐ Eleven för ett samtal framåt.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Eleverna skriver texter om sina favoriträtter, eller favoritfest/tradition, och vilka känslor som är sammankopplade med dessa.

Modul 5B. The English-speaking world (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 4, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5B. The English-speaking world				6B. News & Media					7B. NP prep					8B. My way				Buffert				

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 5B I ENGELSKA

Fokus i modul 5B ligger på *global englishes* (och främst på engelskan utanför UK/USA), och på realia och källkritik. Här bygger eleven upp sin förståelse för att engelska är ett världsspråk och vad detta kan innebära vad gäller ord, uttal och stavning, levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer, kulturella företeelser. I slutet av modulen kan eleven utförligt berätta om några av de platser där engelska talas, och göra enkla jämförelser mellan länder/varieteter.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper."
- "Talad engelska, även med inslag av regional och sociolektal variation, och texter, från olika medier."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Sånger och dikter."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Sökning och värdering av innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag, utifrån olika syften."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter."

- "Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Bearbetning av egna muntliga och skriftliga framställningar för att förtydliga, variera, precisera och anpassa kommunikationen efter syfte, mottagare och sammanhang."

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

"Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper."

GRAMMATIK MODUL 5B

- Repetition
- Adjektiv, forts., jämförelse (*x is bigger than y*)

FÖRSLAG PÅ LITTERATUR (UTDRAG UR)

Doris Pilkington - Follow the rabbit proof fence. Chimamanda Ngozi Adichie – Americanah. Arundhati Roy – The God of small things. Anita Desai – Clear light of day. Michael Ondaatje – Running in the family. Filmen Slumdog Millionaire. Dikter av Rupi Kaur.

Vecka 1. Ett engelsktalande land

Veckomål	☐ Eleven nämner några särdrag i en vald engelska som t ex indisk engelska, australiensisk engelska.
	☐ Eleven berättar hur det valda landet blev engelskspråkigt.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern.• Introduktion av engelska och några varianter som talas utanför UK/USA.• Repetition av adjektiv och jämförelse/komparation.• Eleven väljer ett land att fördjupa sig i.• Samtal om vikten av källkritik.

Vecka 2. Individuellt arbete – fakta om ett land

Veckomål	☐ Eleven söker fakta på internet och resonerar kring källornas trovärdighet.
	☐ Eleven omvandlar läst fakta till egna ord i en text.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Eleven förbereder sin presentation – eleven söker fakta om det valda landet på internet, och applicerar källkritik. Redovisas under vecka 4.• Utbildningsfilmer

Vecka 3. Skönlitteratur

Veckomål	☐ Eleven läser utdrag ur skönlitteratur från några delar av den engelskspråkiga världen.
	☐ Eleven resonerar kring en text med hänsyn till levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer eller kulturella företeelser, i tal eller skrift.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Läsning av skönlitterär text från sitt valda land, och reflektioner kring den.• Eleven förbereder presentation – eleven förbereder sig för att kunna använda sig av denna information under vecka 4.

Vecka 4. Redovisning om ett land

Veckomål	☐ Eleven berättar om något land i <i>the English speaking world</i> där engelska talas.
	☐ Eleven gör någon jämförelse mellan det valda landet och Sverige.

**Resurser,
förslag på
aktiviteter**

- Eleven sammanställer sin presentation – eleven färdigställer och genomför sin redovisning om det valda engelskspråkiga landet.

Modul 6B. News & Media (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 4, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5B. The English-speaking world				6B. News & Media					7B. NP prep					8B. My way				Buffert				

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 6B I ENGELSKA

I modul 6B arbetar eleven med olika typer av media, att läsa korta fakta/nyhetstexter, läsa mellan raderna och återberätta, utläsa helheter och detaljer. Eleven kan berätta om viktiga personer i samhället, idoler, samt ämnen relaterade till miljön och sociala medier. Visst fokus ligger på anteckningsteknik och referatteknik. Utrymme för samarbete med samhällskunskapen, geografi och biologi. Fokus på ordföljd.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Vardagliga situationer, intressen, aktiviteter och händelseförlopp."
- "Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor."
- "Talad engelska, även med inslag av regional och sociolektal variation, och texter, från olika medier."
- "Talad engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Sökning och värdering av innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag, utifrån olika syften."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter."
- "Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter."

- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

"Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper."

GRAMMATIK MODUL 6B

- Indirekt anföring

FÖRSLAG PÅ LITTERATUR (UTDRAG UR)

J.K. Rowling - Harry Potter and the Prisoner of Azkaban, om Reeta Skeeter.

Suzanne Collins - Hunger Games, medierapportering.

Vecka 1. Indirekt anföring

Veckomål	☐ Eleven skiljer på enkelt presens och <i>ing</i> -form.
☐ Eleven visar när den ena formen används före den andra.
☐ Eleven skiljer på direkt och indirekt anföring (<i>direct vs. reported speech</i>).
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulumål i studiekalendern. • Repetition av <i>ing</i>-form i presens, jämför med enkelt presens. • <i>Direct vs. reported speech</i>.

Vecka 2. Teve och radio

Veckomål	☐ Eleven förstår ett enkelt talat nyhetsinslag på teve eller radio. ☐ Eleven återberättar ett enkelt talat nyhetsinslag muntligt eller skriftligt. ☐ Eleven känner till någon hörförståelsestrategi. ☐ Eleven använder direkt och indirekt anföring på lämpligt sätt.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Skriva om texter: Ändra från direkt och indirekt anföring och tvärtom. • Lyssna på nyheter på teve, radio eller webben. • Träna på hörförståelsestrategier. • Utbildningsfilmer

Vecka 3. Nyhetstext

Veckomål	☐ Eleven förstår en enkelt skriven nyhetstext. ☐ Eleven återberättar texten muntligt och skriftligt. ☐ Eleven formulerar en åsikt om medias roll i samhället. ☐ Eleven känner till någon läsförståelsestrategi.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Läsa nyheter från olika tidningar runt om i världen. • Diskutera medias roll i samhället. • Skriva en text till en skoltidning. • Läsförståelsestrategier.

Vecka 4. Demokrati och pressfrihet

Veckomål	☐ Eleven skriver en text om vikten av demokrati och pressfrihet. ☐ Eleven värderar olika texter utifrån syfte och sammanhang.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Uppsatsövning: skriva om vikten av demokrati och pressfrihet. • Reklam, propaganda, nyhetstexter – enkla jämförelser och diskussioner.

Modul 7B. NP prep (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 4, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5B. The English-speaking world				6B. News & Media						7B. NP prep					8B. My way				Buffert			

MODULINNEHÅLL FÖR MODUL 7B I ENGELSKA

Målet med denna modul är att förbereda eleven inför nationella provet i engelska. Här tränar eleverna strategier för att läsa längre texter, skrivprocessen (inledning, avslutning), och strategier för hörövningar. Gamla nationella prov används.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Talat engelska och texter som är instruerande, informerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande – varje slag för sig eller i olika kombinationer – till exempel samtal, intervjuer, nyheter, reportage och tidningsartiklar."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion."
- "Bearbetning av egna muntliga och skriftliga framställningar för att förtydliga, variera, precisera och anpassa kommunikationen efter syfte, mottagare och sammanhang."

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

"Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt

sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper.”

GRAMMATIK MODUL 7B

- Sambandsuttryck och -ord

Vecka 1. Att lyssna

Veckomål	☐ Eleven använder sig av någon strategi för hörövningar.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Formulering av modulmål i studiekalendern. • Hörövningar och strategier för hörövningar. • Öva anteckningsteknik.

Vecka 2. Att läsa

Veckomål	☐ Eleven använder sig av någon lässtrategi.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Göra läsförståelseövningar och träna på lässtrategi. • Öva på att läsa och förstå instruktioner på test. • Utbildningsfilmer • Göra lucktextövningar utan svarsalternativ.

Vecka 3. Att skriva

Veckomål	☐ Eleven använd34 delar av skrivprocessen.
☐ Eleven känner till dispositionen för en uppsats.
Resurser,
förslag på
aktiviteter	• Uppsatsskrivning. • Repetera ordföljd. • Arbeta med formen för en uppsats, inledning, avslutning. • Utbildningsfilmer • Repetera sambandsord.

Vecka 4. Repetition

- Veckomål ☐ Eleven repeterar och övar inför det nationella provet.
- Resurser,
förslag på
aktiviteter • Repetition av hörförståelse, läsförståelse, uppsatsskrivande.

Modul 8B. My way (4 veckor à 2 tim/vecka)

Termin 4, vårtermin

vecka	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Eng	5B. The English-speaking world				6B. News & Media					7B. NP prep					8B. My way				Buffert				

MODULMÅL FÖR MODUL 8B I ENGELSKA

Eleven arbetar med att utförligt berätta utifrån sig själv och sina intressen och åsikter, samt om framtiden på kort och lång sikt, konkreta planer, drömmar och förhoppningar, och motivera sina tankar, åsikter och planer. Eleven arbetar med olika sätt att argumentera för en åsikt. En novell läses gemensamt under modulen.

Ur Centralt innehåll åk 7-9:

- "Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden"
- "Åsikter, känslor, erfarenheter och framtidsplaner samt relationer och etiska frågor."
- "Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper."
- "Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och filmatiserad form."
- "Sånger och dikter."
- "Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte."
- "Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck samt stavning, i det språk eleverna möter."
- "Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter."
- "Samtal, diskussion och skrivande där eleverna berättar, beskriver, instruerar och motiverar sina åsikter."
- "Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital, till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor, lyssna aktivt, formulera om, förklara, bidra med nya infallsvinklar och avsluta på ett artig sätt."

- ”Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt stavning i elevernas egen produktion och interaktion.”

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9:

”Eleven lyssnar samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i talat språk i måttligt tempo och i olika sammanhang. Eleven läser samt förstår och tolkar huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer i lättillgängliga texter av olika slag. Eleven väljer och värderar innehåll i muntliga och skriftliga källor av olika slag samt använder på ett delvis relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion. I muntliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. I interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. Dessutom använder eleven strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen. Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter och kunskaper.”

GRAMMATIK MODUL 8B

- Futurum, forts.
- Repetition och komplettering av luckor

FÖRSLAG PÅ LITTERATUR

Shirley Jackson – Charles. Dr. Seuss – Too many Daves. Charlie Fish – Death by Scrabble. Roald Dahl – The great automatic grammatizator. Simon Collings – Do you speak English?

Vecka 1. Framtid och framtidsplaner

Veckomål	☐ Eleven använder tre sätt att formulera futurum.
☐ Eleven berättar muntligt om sina framtidsplaner.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Formulering av modulmål i studiekalendern. • Övningar på futurum. • Muntliga presentationer: <i>This is me in 10 years.</i> • Tid för repetition av eventuella luckor. • Introducera en novell som läses under modulen.

Vecka 2. Ett brev till huvudpersonen

Veckomål	☐ Eleven resonerar kring den lästa novelltexten.☐ Eleven återberättar och diskuterar handlingen i novellen, och resonera kring hur den själv skulle ha handlat.☐ Eleven formulerar ett brev till huvudkaraktären, och ger goda råd.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Novelläsning.• Skrivning av ett brev med goda råd till novellens huvudkaraktär.• Diskussion kring novellens innehåll.

Vecka 3. En åsikt

Veckomål	☐ Eleven resonerar kring novellen.☐ Eleven diskuterar handlingen i novellen, och resonerar kring hur den själv skulle ha handlat.☐ Eleven formulerar en åsikt om den lästa novelltexten, och motiverar den.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Skriv en åsiktstext om ett ämne som relateras till novellen.• Diskussion kring novellens innehåll.

Vecka 4. Språklig analys

Veckomål	☐ Eleven gör en grundläggande språklig analys av novellen.☐ Eleven identifierar några ordklasser och tempusformer.
Resurser, förslag på aktiviteter	• Öva språklig analys av novelltext, detta kan exempelvis involvera identifiering av ordklasser, tempusformer, grammatiska strukturer och fasta fraser. Finns det någon regional färgning eller slang i språket? Koppla språket till innehållet, varför har författaren skrivit just så här?• Skriva en fortsättning på novellen/vad som hänt innan novellen börjar.• Eleverna skriver och spelar upp en pjäs baserad på novellen.

Litteratur

Cummins, Jim. 1981. The role of primary language development in promoting educational success for language minority students. I: C.F. Leyba (red.), *Schooling and language minority students: A theoretical framework*. Los Angeles, CA: Evaluation, Dissemination and Assessment Center, California State University Los Angeles. S. 3–49.

Cummins, Jim. 1984. *Bilingualism and special education: issues in assessment and pedagogy*. Clevedon, Avon: Multilingual Matters

Florin Sädbom, Rebecka. 2015. *I det didaktiska spänningsfältet mellan styrning och elevers lärande. En studie av lärarens tal om och iscensättning av kursplanemål i en mål- och resultatstyrd skola*. Avhandling. Jönköping: Högskolan i Jönköping.

Gibbons, Pauline. 2002. *Scaffolding Language. Scaffolding Learning. Teaching Second Language Learners in the Mainstream Classroom*. Houghton Mifflin Harcourt: Heinemann.

Gibbons, Pauline. 2009. *Lyft språket, lyft tänkandet. Språk och lärande*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.

Hakuta, Kenji, Yuko Goto Butler & Daria Witt. 2000. *How long does it take English learners to attain proficiency?* Stanford, CA: University of California Linguistic Minority Research Institute. Policy Report 2000-1.

Halliday, Michael & Hasan, Ruqaiya. 1989. *Language, Context, and Text: Aspects of Language in a Social-Semiotic Perspective*. Oxford University Press, Oxford. <https://doi.org/10.2307/3586740>.

Håkansson, Jan & Daniel Sundberg. 2012. *Utmärkt undervisning. Framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Stockholm: Natur & Kultur

Håkansson, Jan & Daniel Sundberg. 2016. *Utmärkt skolutveckling. Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse*. Stockholm: Natur & Kultur.

Johansson, Britt & Anniqa Sandell Ring. 2010. *Låt språket bära. Genrepedagogik i praktiken*. Hallgren & Fallgren, Uppsala.

Kuyumcu, Eija. 2004. Genrer i skolans språkutvecklande arbete. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. 573–596.

Kuyumcu, Eija. 2013. Genrepedagogik som verktyg i språk-och kunskapsutvecklande undervisning och lärande. I: Hyltenstam, Kenneth &

Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur. 605–632.

Lgr 22. 2022. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Skolverket.

Lim Falk, M. 2017. *Planera för progression*. Skolverket: Skolverkets språk, läs- och skrivutveckling. Modul: Nyanländas språkutveckling. Skolverket, <https://larportalen.skolverket.se>.

Lindberg, Inger. 2007. Forskning om läromedelsspråk och ordförrådsutveckling. I: I. Lindberg & S. Johansson Kokkinakis, *OrdiL. En korpusbaserad kartläggning av ordförrådet i läromedel för grundskolans senare år*. (Rapporter om svenska som andraspråk (ROSA). 7.). Göteborg: Institutet för svenska som andraspråk, Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. S. 13–60.

Lindberg, Inger. 2011. Språk för lärande i en mångspråkig skola. I: S. Eklund (red.), *Läraryrkets kulturella dimensioner*. Forskning om undervisning och lärande 6. Stockholm: Stiftelsen SAF i samarbete med Lärarförbundet. S. 7–29.

Mariani, Luciano. 1997. Teacher support and teacher challenge in promoting learner autonomy. *Perspectives*, 23(2). *A Journal of TESOL Italy* 23 (2).

Martin, J.R. & Rothery, J. 1986. What a functional approach to the writing task can show teachers about “good writing”. I: B. Couture (red.), *Functional Approaches to Writing: Research Perspectives*. London: Francis Pinter.

Martin, J.R. & White, P.R.R. 2005. *The language of evaluation*. Hampshire: Palgrave Macmillan.

Myndigheten för skolutveckling. 2004. *Kartläggning av svenska som andraspråk*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Nordenbo, Sven Erik, Michael Søgaard Larsen, Neriman Tiftikci, Rikke Eline Wnedt & Susan Østergaard. 2008. *Teacher competences and pupil achievement in pre-school and school. A systematic review carried out for The Ministry of Education and Research*, Oslo. Copenhagen: Danish Clearinghouse for Educational Research, School of Education, University of Aarhus.

Odenstad, Christina. 2018. *Medborgarkunskap i fokus: Samhällskunskapsundervisning för nyanlända*. Avhandling. Karlstad: Karlstad universitet.

Polias, John, Inger Lindberg & Karin Rehman. 2017. Stöttning på olika nivåer. Skolverkets språk, läs- och skrivutveckling. Modul: Nyanländas språkutveckling. Skolverket, <https://larportalen.skolverket.se>

Schleppegrell, Mary. 2004. *The Language of schooling. A Functional Linguistic Perspective*. London: Lawrence Erlbaum.

SKL 2019. Framgångsfaktorer för skolans utveckling. Sveriges kommuner och landsting.

Skolinspektionen. 2010. Framgång i undervisningen. En sammanställning av forskningsresultat som stöd för granskning på vetenskaplig grund i skolan. Dnr 2010:1284.

Skolinspektionen. 2014. Utbildning för nyanlända elever. Rapport 2014:03. Stockholm: Skolinspektionen.

Skolinspektionen 2019. Svenska som andraspråk i årskurs 7–9.

Skolverket. 2016. *Språkintröduktion*. Skolverkets rapport 436. Stockholm: Skolverket.

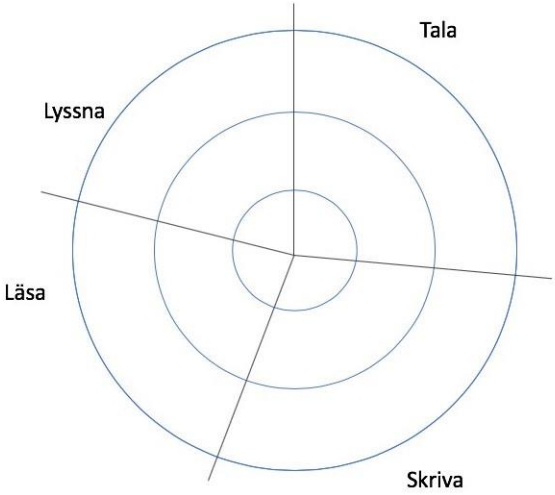
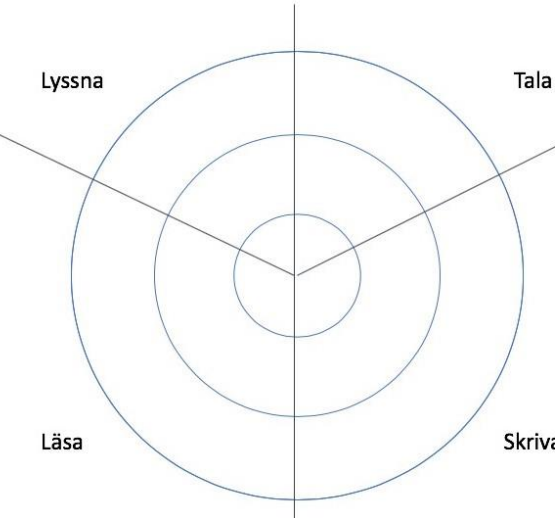
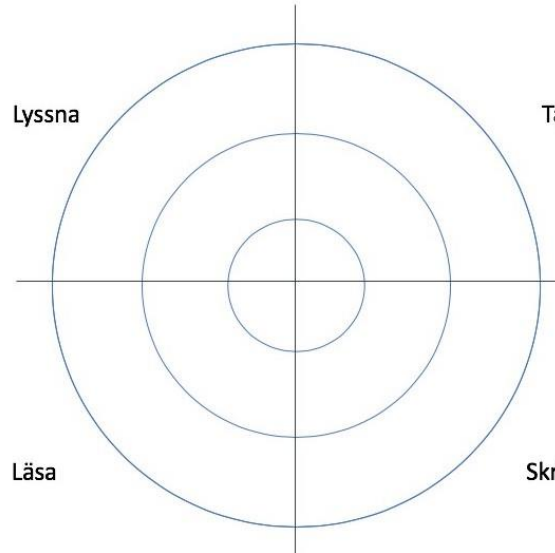
Skolverket. 2017. *Bygga svenska. Bedömningsstöd för nyanlända elever språkutveckling i årskurs 7–9 och i gymnasieskolan*. Stockholm: Skolverket.

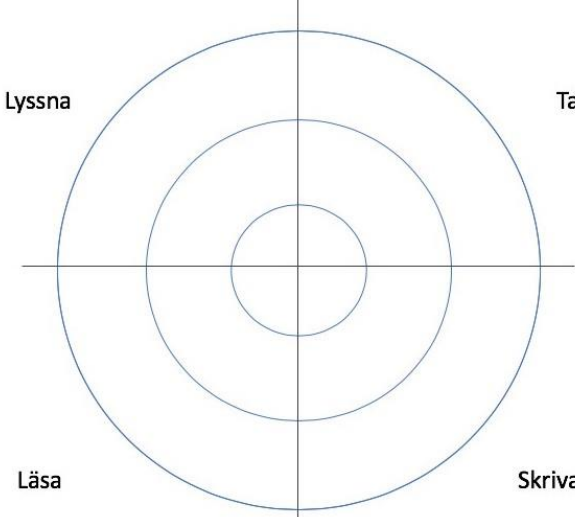
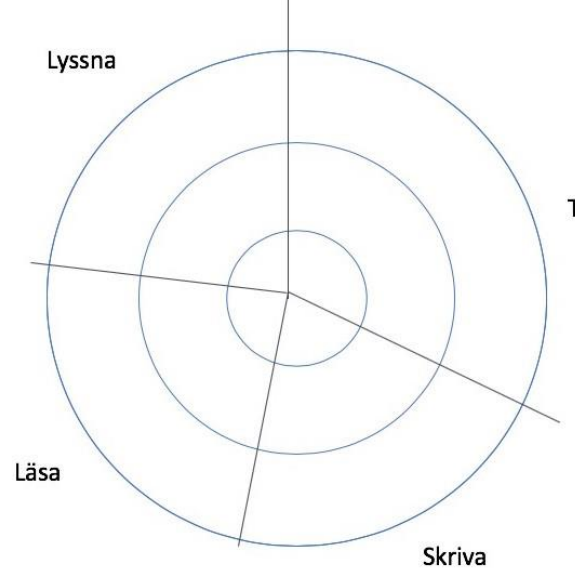
Skolverket. 2018. Uppföljning av språkintröduktion. Beskrivande statistik på nationell nivå och nyanlända elevers övergångar till och från språkintröduktion. *Rapport 469*. Stockholm: Skolverket.

Bilaga 1: Mål i relation till bedömningscirklar och studiekalendern

I tabellen nedan finns exempel för en bedömningscirkel per modul. Eleverna på Språkintröduktion inom intensivsvenska projektet är vana att arbeta med cirkelarna i sina andra ämnen, varför det är lämpligt att de även används för engelska. Här ingår fyra färdigheter: läsa, skriva, lyssna, tala. Grammatik och uttal förväntas inkorporeras i alla dessa färdigheter. Se dokumentet Mot en ökad studiemedvetenhet för mer information kring bedömningscirkelarna.

Modul	Bedömningscirkel
1B. My self	
2B. My day	

3B. My space	
4B. Food & restaurants	
5B. The English-speaking world	

6B. News & Media	
7B. NP prep	Relaterar till de nationella proven, inga specifika mål.
8B. My way	

Cirklarna återfinns i studiekalendern, och används lämpligen i slutet av varje modul i relation till att modulens mål utvärderas. Här fyller eleverna i de färdigheter de uppnått, och hur långt de (i samråd med läraren) bedömer att de nått.

Bilaga 2: Återkommande aktiviteter och arbetssätt

För att skapa kontinuitet och rutiner är det viktigt att eleverna känner igen vissa arbetssätt och aktiviteter. Arbete kring ordförråd/glosor kan vara ett bra område för detta. Lärare i arbetsgruppen har uttryckt att ordtest är viktiga för att upprätthålla arbete med och inläring av nya ord. I början av året rekommenderas arbete med ord som är relevanta för eleven själv, huvudsaken i modul 1 är att kunna beskriva och skapa sig en bild av jaget på engelska. I de kommande modulerna arbetar eleven utåt från jaget, och både ordförråd samt engelskkunskaper växer gradvis.

Arbete med att läsa och skriva bör trappas upp under år 2. Att arbeta med någon form av dagbok och/eller läslogg kan vara bra verktyg här. Att läsa och diskutera noveller i ett bokklubbsformat som återkommer under varje modul likaså.

My favourite – Återkommande aktivitet som kan knyta modulens innehåll till något personligt. Aktiviteten kan till exempel ta formen av en runda där eleverna får utrymme att prata och fundera kring åsikter, en kollaborativ aktivitet där estetiska uttryckssätt används, eller kortare skriv-/diskussionsuppgifter.

Ordarbete – Varje vecka väljs 10–20 ord eller fraser ut, som återkommer i uttals-, stavnings- och ordförrådsövningar. Ordkort, ordlistor eller skrivböcker kan användas för att skriva ner glosorna. Varannan vecka genomför läraren en diktamen på 10 ord/fraser. Detta är explicit inskrivet i ämnesplaneringen för det första året. Under det andra året föreslår vi att elever uppmuntras att bygga upp en egen ordlista med de ord och fraser de stöter på, antingen självständigt eller gemensamt inom klassen. Även om ordarbete gärna tar formen av gloslistor (då detta är ett tacksamt sätt att dela ut nya ord) så är det viktigt att elever tränar och använder ord i ett sammanhang, och att de inte memorerar listor av ord. Diktamen är ett användbart verktyg här, då elever uppmuntras att arbeta med sin fonologiska medvetenhet, och kopplingen mellan uttal och stavning.

Aktiviteter utanför klassrummet:

För att skapa kontinuitet och uppmuntra eleverna att använda engelskan utanför skolan (så språket blir mer än ett skolämne) föreslår vi att några aktiviteter återkommer under varje modul:

Videodagböcker – Tanken med en videodagbok är att eleven uppmuntras att använda talad engelska utanför skoltid. Detta ger en realiaanknytning, och är en aktivitet som stöttar användning av engelska utanför klassrummet. Dagbokens innehåll bestäms av läraren för varje modul, och kopplar till innehållet. I de första dagböckerna (ca 30 sekunder till en minut långa) kan fasta fraser utgöra hela videoinnehållet, och eleven kan läsa från ett manus. Förhoppningen är att de efter

hand talar mer fritt, men för det första året bör detta inte vara ett krav. Eleven kan själv välja om den vill filma sig själv, eller något i sin omgivning, eller rentav bara göra en ljudinspelning. En god idé är att läraren gör en egen video som modell för eleverna inför att de får instruktionen, eller att en befintlig video används.

Läraren kan efter inlämning välja ut två/tre videor att visa för klassen, och klassen ger gemensam återkoppling till den som skapat videon. Om eleverna vet om att videon kan komma att visas för klasskamraterna lägger de ner mer tid och energi på (det språkliga) innehållet. Övningen bör fungera som uppmuntran att ge god, konstruktiv feedback till varandra. Obs! Videorna bör endast skickas till läraren, och inte delas bland eleverna, för att undvika att de sprids.

Youtubeklipp – här väljer läraren ut ett tema för varje modul, och eleven får i uppgift att hitta ett youtubeklipp (på engelska) som relaterar till temat. Eleven får sedan i uppgift att redovisa innehållet på något sätt, antingen återberätta muntligt för läraren, en annan elev eller hela gruppen, eller redovisa skriftligt på något vis, skapa diskussionsfrågor eller liknande. Vi förväntar oss att eleven genom den här uppgiften dels ser klippet och exponeras för engelskan ett antal gånger, och att de exponeras för andra engelsktalande klipp när de letar efter något de vill använda sig av. Detta kan uppmuntra elever som inte är så vana vid att höra engelska att börja konsumera media på engelska (med eller utan undertexter) och på så sätt få input.

Dagboksskrivande – denna aktivitet är explicit inskriven i ämnesplaneringen för år 2, och kan användas på olika sätt. Eleverna kan, till exempel, få i uppgift att skriva några meningar per vecka om ett visst tema under modulens gång, till exempel "what do I see on my way to school?", eller "the three best things that happened this week". Läraren kan ge olika nivåer av feedback på detta, och behöver alltså inte rätta texten varje vecka – det viktiga är att få eleverna att börja skriva och på andra sätt använda språket i dess olika former.

Bilaga 3: Uttalsundervisning i engelska

Uttalsundervisning i engelska sker kontinuerligt och anpassas efter det innehåll de olika modulerna tar upp. Man bör ha en organiserad plan för genomgång av de olika språkljuden, för genomgång av prosodin och så småningom för stavning.

Helfrasuttal

I modul 1A och 2A håller man på med fasta fraser. Det är då lämpligt att börja med helfrasuttal. Repetera fraserna först utan att visa text, därefter med visad text.

Helfrasuttal innebär ett tillnärmelsesätt från det prosodiska, holistiska hållet, där eleven inledningsvis säger efter läraren eller annan förlaga. Varje individ måste lita till sina egna öron och göras uppmärksam på vad den hör och hur man ska göra för att säga efter, också på viss detaljnivå. Detta är ett led i att öva upp den fonologiska medvetenheten.

Fokus vid helfrasuttal är naturligen på prosodin/språkmelodin. Det är en god sak om man får en tydlig till övertydlig förlaga. När uttalet sitter behöver man repetera många gånger (Kjellin 2002). Bruket av helfraserna i de andra övningarna (dialoger, presentationer) inom modulen kan tjäna detta syfte.

Orduttal

En systematisk genomgång av orduttal innebär att man går igenom alla de engelska språkljuden. Man kan med fördel utnyttja läromedel som finns på internet om de håller hög kvalitet. BBC Learning¹¹ har en representativ genomgång. Man går igenom ljuden och lyssnar till deras uttal i några få ord och säger efter. BBC presenterar här sitt material med små filmer och det är något som eleverna tenderar att lyssna uppmärksamt på. Eleverna kan också arbeta själva med materialet.

En svårighet som en hel del elever kan förväntas möta har med litterarisering att göra. Att få en god avkodnings- och kodningsförmåga på engelska är en något svårare uppgift än på svenska, eftersom svenskan är mer regelbunden i sin stavning. En del av eleverna har dock en tidigare exponering för engelska som kan ha gett dem en bättre avkodningsförmåga. Det finns en positiv korrelation mellan litterarisering på det ena eller andra språket, så man kan förvänta sig stöd för litterarisering på svenska om eleven redan läser och skriver på engelska, respektive stöd för litterarisering på engelska när eleven börjar kunna avkoda och koda hyggligt på svenska.

¹¹ <http://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/features/pronunciation/introduction>

Läs- och uttalsprotokoll

Det material för uttalsundervisning som utarbetats inom projektet *Intensivutbildning i svenska för nyanlända skolelever* gäller i första hand svenska. Projektet riktar sig dock mot språkintröskning som helhet och därför föreligger en del material som riktar sig mot andra ämnen än svenska som andraspråk (ämnesplaneringar, ämnesöverskridande inslag som ordarbete och studiemedvetenhet). För engelskans del föreligger förutom ämnesplaneringen också detta läs- och uttalsprotokoll. När det gäller uttalsmaterial för engelska finns det gott om resurser på nätet att tillgå. Vi hänvisar till ett par användbara hemsidor och material här, mest som axplock.

Syfte och mål

Denna bilaga är baserad på en rutin som Mirjam Vallin, ämneslärare på Nacka gymnasium, använt med sina elever i undervisningen i svenska som andraspråk. Eleverna läser högt varje vecka ca 5 minuter individuellt med läraren.

Högläsningen äger rum samma tid varje vecka, vilket ger hög förutsägbarhet och ett tillfälle till återkommande uppföljning. Läraren noterar hur läsningen går samtidigt med uttalsavvikelse och annat i protokollet. Mellan läsningarna får eleven i uppgift att öva på det som just den eleven behöver öva på.

Här är det fråga om ett motsvarande material för engelska. Läraren har till sin omedelbara hjälp ett uttalsmaterial (transkription av Aisopos fabler *The North Wind and the Sun* och *The Boy who cried Wolf*, vokalfyrstingar, vokalsystem och konsonantsystem) som gör det lättare att identifiera vad i uttalet eller läsflytet det är som inte är tillfyllest. Läraren samlar på detta sätt explicit kunskap om uttal, avkodning och kodning samtidigt. För eleven innebär det ett återkommande tillfälle att visa vad man lärt sig sedan sist vad gäller uttal och läsning.¹²

Undervisningsmetoden är ett komplement till uttals- och läsaktiviteter i klassrummet. Den bygger på att eleverna har fått upp en grundläggande läsförmåga så att de kan läsa enklare texter. Den metod som beskrivs nedan kan också genomföras med läsning av enskilda ord snarare än texter. Allt anpassas efter elevens individuella nivå.

Målet är att tidigt identifiera och följa upp avkodnings- och kodningsutvecklingen, respektive att kontinuerligt justera uttal. Med individuell läsning och uttalskontroll kan läraren relativt snabbt göra en behovsprofil vad gäller uttalet för varje elev individuellt, under socialt trygga former för både lärare och elev. När de viktigaste problemen har identifierats kan läraren ge individuellt riktade uppgifter

¹² För eleven är flytläsning och gott uttal inte nödvändigtvis tydligt åtskilda mål.

som läxor till sina elever, som de arbetar med under veckan och sedan redovisar vid nästa tillfälle till individuell läsning.

De yttre förutsättningarna för engelskundervisningen skiljer sig från dem för svenska och tidsramarna medger sällan individuell läsning med eleverna varje vecka. Men kanske kan man ha några avstämningspunkter under en termin.

Texter

Texterna kan vara orienterade mot uttal, men kan också med fördel ha ett litterärt värde eller handla om något vid den givna tidpunkten för eleverna relevant. Det finns användbara enkla dikter som är avsedda att läsas av inlärare och som kan läsas med normal prosodi. Prosa ur läroboken kan också fungera väl, med sin ofta tillrättalagda syntax. Man kan ta en bit ur en bok man läser tillsammans i klassen. Texter valda utifrån sitt tema kan ge goda möjligheter till samtal utöver själva högläsningen och uttalsträningen.

Protokollet

Protokollet ska kunna fungera som hjälp för läraren att ställa rätt diagnos vad gäller uttalet. Protokollet innehåller rutor för markering av läsegenskaper (flyt, avkodning), rutor för uttal av språkljuden (vokaler, konsonanter, betoning, språkmelodi), och för stavelsebildning (tillägg eller strykning av ljud).

Protokollet innehåller också ett par texter som har transkriberats med (medelgrov) fonetisk skrift (IPA, international phonetic alphabet). Transkriptionerna kan göra det lättare för läraren att identifiera de avvikande ljuden och deras plats i vokal eller konsonantsystemet. Med hjälp av denna diagnos kan läraren också ge eleven bättre vägledning och mer riktade övningar.

Varietet av engelska

Engelska är ett världsspråk som talas av miljoner människor världen över, både som första- och andraspråk. Skolverket förespråkar i kursplanerna för engelska inte någon varietet, eller variant av engelska som mer lämplig i det svenska skolsystemet än någon annan, utan fokuserar istället på språkets kommunikativa funktion. I projektet har vi inte heller någon åsikt om huruvida en varietet av engelska är att föredra. De fonetiska transkriptionerna nedan baseras på Southern Standard British English (SSBE), av helt pragmatiska skäl – det är förmodligen den enstaka varietet som är bäst beskriven inom språkvetenskapen. Den lärare som gärna undervisar i uttal utgående från någon varietet av amerikansk engelska kan ganska enkelt anpassa materialet i detta läs- och uttalsprotokoll.

De fonetiska transkriptionerna är alltså att betrakta som en guide för dig som lärare, och är självklart inte menade att träna bort andra varieteter av engelska än just SSBE, utan för att illustrera var uttalet behöver tränas och fungera som en karta över talet.

FONETISK TRANSKRIPTION**The North Wind and the Sun****Ortografisk version**

The North Wind and the Sun were disputing which was the stronger, when a traveller came along wrapped in a warm cloak. They agreed that the one who first succeeded in making the traveller take his cloak off should be considered stronger than the other. Then the North Wind blew as hard as he could, but the more he blew the more closely did the traveller fold his cloak around him; and at last the North Wind gave up the attempt. Then the Sun shone out warmly, and immediately the traveller took off his cloak. And so the North Wind was obliged to confess that the Sun was the stronger of the two.

Fonetisk transkription

[ðə 'nɔ:θ ,wind ənd ðə 'sʌn wə dɪs'pju:tɪŋ 'wɪtʃ wəz ðə 'stɹɒŋgə | wɛn ə 'trævələ ,keɪm ə'ləŋ 'ræpt ɪn ə 'wɔ:m 'klouk | | ðeɪ ə'gri:d ðæt ðə 'wʌn hu: 'fə:st sək'si:dɪd ɪn 'meɪkɪŋ ðə 'trævələ 'teɪk hɪz 'klouk ɔf | juːd bɪ kən'sɪdəd 'stɹɒŋgə ðæn ðɪ 'ʌðə | | ðɛn ðə 'nɔ:θ ,wind 'blu: əz 'hɑ:d əz hɪ: 'kud | bət ðə 'mɔ: hɪ: 'blu: | ðə 'mɔ: 'klouslɪ dɪd ðə 'trævələ 'fould hɪz 'klouk ə'raʊnd hɪm | | ,ənd ət 'lɑ:st ðə 'nɔ:θ ,wind ,geɪv 'ʌp ðɪ ə'tempt | | 'ðɛn ðə 'sʌn 'fɒn ,aʊt 'wɔ:mlɪ | ənd ɪ'mi:dʒətli ðə 'trævələ 'tuk ,ɔf hɪz 'klouk | | ənd 'sou ðə 'nɔ:θ ,wind wəz ə'blaɪdʒd tə kən'fɛs ðæt ðə 'sʌn wəz ðə 'stɹɒŋgə əv ðə 'tu:]

The Boy who cried Wolf

Ortografisk version

There was once a poor shepherd boy who watched his flocks in the fields next to a dark forest near the foot of a mountain. One hot afternoon, he thought up a good plan to get some company for himself and also have a little fun. Raising his fist in the air, he ran down to the village shouting "Wolf, Wolf." As soon as they heard him, the villagers all rushed from their homes, full of concern for his safety, and two of them even stayed with him for a while. This gave the boy so much pleasure that a few days later he tried exactly the same trick again, and once more he was successful. However, not long after, a wolf who had just escaped from the zoo was looking for a change in its usual diet of chicken and duck. So it actually did come out from the forest and began to threaten the sheep. Racing down to the village, the boy of course cried out even louder than before but all the villagers were convinced that he was trying to fool them a third time. They told him, "Go away and don't bother us again." And so the wolf had a feast.

Fonetisk transkription

[ðeə wəz 'wʌns | ə 'pɔ: 'ʃepəd ,bɔɪ | hu 'wɒtʃd hɪz ,flɒks ɪn ðə 'fi:ldz | neks tu ə 'dɑ:k fɔɪrɪst nɪə ðə 'fʊt əv ə ,maʊntɪn | | 'wʌn 'hɒt | aftənu:n | hi 'θɒt 'ʌp | ə 'gʊd ,plæn | tə get sɒm 'kʌmpəni fə ,hɪmself | ən 'ɔ:lsəʊ 'hæv ə lɪtl ,flʌn | | 'leɪzɪŋ hɪz 'fɪst ɪn ði 'eə | hi 'ɹæn 'daʊn | tə ðə 'vɪlɪdʒ | ʃaʊtɪŋ 'wʊlf 'wʊlf | | əs 'su:n əz ðeɪ 'hɜ:d ,ɪm | ðə 'vɪlɪdʒəz 'ɔ:l 'ɹʌft fɹəm ðeə 'həʊmz | 'fʊl əv kən'sɜ:n | fə hɪz 'seɪfti ən 'tu: əv ðəm | 'steɪd 'waɪð ɪm fə ə waɪl | | ðɪs 'geɪv ðə ,bɔɪ 'səʊ mʌtʃ 'pleɪzə | ðæt ə 'fju deɪz 'leɪtə | hi tʃaɪd ɪg'zækli ðə seɪm ,tʃɪk ə'gen ən 'wʌns ,mɔ: | hi wəz sək'sesfəl | | hæʊ'evə 'nɒt 'lɒŋ ,aftə | ə 'wʊlf hu had ɹʌst ə'skeɪpt frəm ðə 'zu | wəz 'lʊkɪŋ fə ə 'tʃeɪndʒ ɪn ɪts juʒʊəl ,daɪət | əv tʃɪkɪn ən ,dʌk | səʊ ɪt 'ækʃəli 'dɪd kʌm 'aʊt | frəm ðə 'fɔɪrɪst | ən bɪgən tə 'θetn ðə ,ʃi:p | | 'leɪzɪŋ 'daʊn tə ðə ,vɪlɪdʒ | ðə 'bɔɪ | əv ,kɔ:s | 'kraɪd 'aʊt 'ɪvən 'laʊdə | ðən brɪ'fɔ: bət 'ɔl ðə 'vɪlɪdʒəz | wə kən'vɪnst ðæt hi wəz 'tʃaɪnɪŋ tə 'fʊl ðəm ə 'θɜd 'taɪm | | ðeɪ təʊld hɪm | gəʊ əweɪ ən dəʊnt bəðə ʌz əgen | | ən 'səʊ ðə 'wʊlf hæd ə 'fi:st]

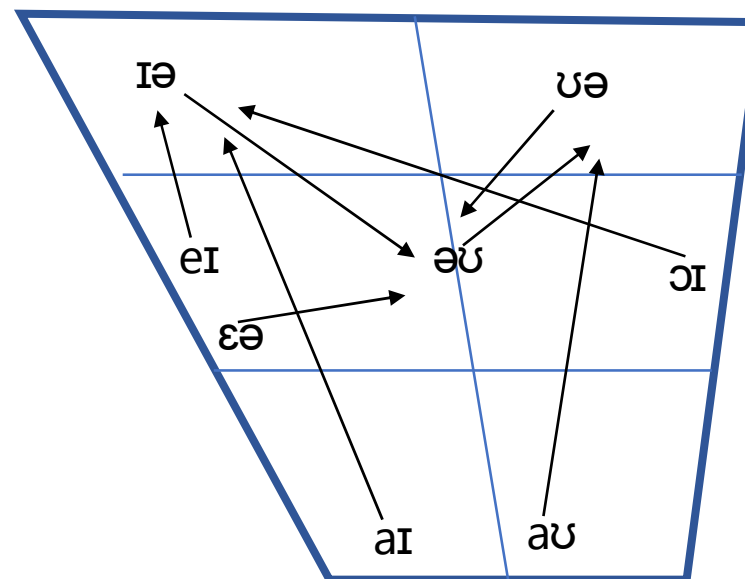
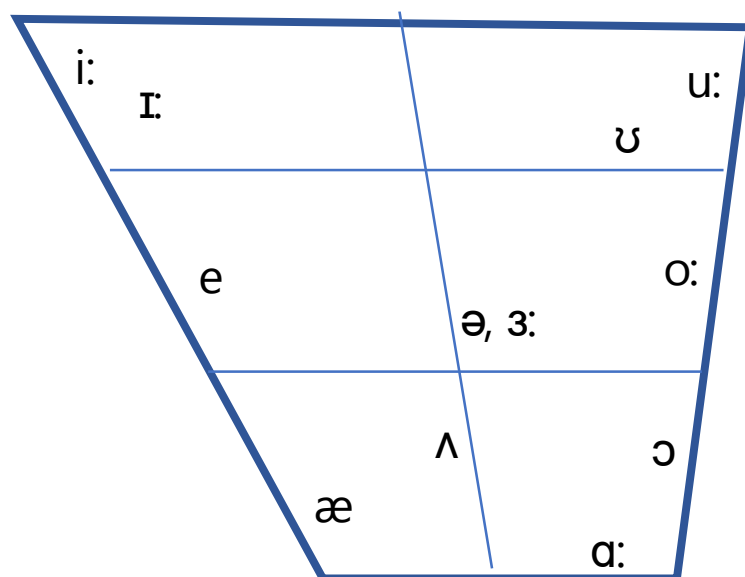
VOKALER OCH DIFTONGER MED ORDEXEMPEL

Språkvetaren J.C. Wells (1982) beskrev vokalfonemen i engelska med hjälp av lexikala typord. Talare av olika varieteter av engelska uttalar vokalerna lite olika, och därför kan det hjälpa att ha dessa typord att referera till. Typorden står som första exempel i tabellerna nedan, i versaler.

Betonade			Obetonade
[i:] FLEECE , <i>keep, eat</i>		[u:] GOOSE , <i>shoe, cool,</i> <i>fruit</i>	
[ɪ] KIT , <i>swim,</i> <i>pick</i>		[ʊ] FOOT , <i>book,</i> <i>put</i>	[ɪ] happY , <i>silly,</i> <i>Connie</i>
[e] DRESS , <i>bell, said</i>	[ɜ:] NURSE , <i>bird, curl,</i> <i>earnest</i>	[o:] THOUGHT , <i>ball, or,</i> <i>caught</i>	[ə] lettER , commA , <i>above,</i> <i>support,</i> <i>father</i>
[æ] TRAP , <i>tan,</i> <i>apple</i>	[ʌ] STRUT , <i>tough, cut</i>	[ɔ] LOT , <i>want,</i> <i>odd</i>	
		[ɑ:] PALM , <i>bar,</i> <i>palm</i>	

Betonade	
[ɪə] NEAR , <i>hear, deer</i>	[ʊə] CURE , <i>tour,</i> <i>poor</i>
[eɪ] FACE , <i>bake, may</i>	[əʊ] GOAT , <i>loan,</i> <i>bowl</i>
[εə] SQUARE , <i>bare,</i> <i>fair</i>	[ɔɪ] CHOICE , <i>boy,</i> <i>voice</i>
[aɪ] PRICE , <i>right, by</i>	[aʊ] MOUTH , <i>now,</i> <i>out</i>

VOKALFYRSIDINGAR MED MONOFTONGER OCH DIFTONGER

KONSONANTER

	labial	dental	alveolar	palatal	velar	glottal
stop	p b		t d		k g	ʔ
nasal	m		n		ŋ	
fricative	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ		h
affricate				tʃ dʒ		
lateral			l			
approximant	w		r	j		
+/-voiced	-voi +voi	-voi +voi	-voi +voi	-voi +voi	-voi +voi	-voi

KONSONANTER MED EXEMPEL

/p/	[p]	pot, happy, top	/ʃ/	[ʃ]	shoot, smashing, push
/b/	[b]	barn, lobby, pub	/z/	[z]	leisure,
/t/	[t, ʔ]	tree, matter, lot	/tʃ/	[tʃ]	chance, nature, catch
/d/	[d]	dark, toddy, odd	/dʒ/	[dʒ]	just, major, fudge
/k/	[k]	cot, pocket, lack	/h/	[h]	hot, home
/g/	[g]	glad, maggot, lag	/m/	[m]	meet, common, lamb
/f/	[f]	food, leafy, tough	/n/	[n]	nod, banner, fun
/v/	[v]	very, ever, love	/ŋ/	[ŋ]	finger, young
/θ/	[θ]	thorn, path	/r/	[ɹ]	red, barren, door
/ð/	[ð]	that, weather, smooth	/l/	[l, ɫ]	lips, bullet, full
/s/	[s]	see, messy, fuss	/w/	[w]	wasp, why
/z/	[z]	zoo, fuzzy, buzz	/j/	[j]	yellow

LÄS- OCH UTTALSPROTOKOLL FÖR ENGELSKA

Namn / name:

Datum /date	Text	Vokaler / vowels	Konsonanter / consonants	Stavelse / syllable: tillägg / strykning	Beto- ning / stress	Rytm / rhythm	Melo- di / into- nation	Flyt / flow	Anteckningar / notes
		diphthongs	voicing						

LÄS- OCH UTTALSPROTOKOLL FÖR ENGELSKA

Namn / name:

Datum /date	Text	Vokaler / vowels	Konsonanter / consonants	Stavelse / syllable: tillägg / strykning	Beto- ning / stress	Rytm / rhythm	Melo- di / into- nation	Flyt / flow	Anteckningar / notes
		diphthongs	voicing						

Bilaga 4: Grammatiköversikt

I den här bilagan finner du en översikt över den grammatik som tas upp i ämnesplaneringen. Översikten ger dels den grammatiska kategorin (vilket är vad som återfinns i modulbeskrivningarna), exempel på ord och fraser, samt en referens till den modul där den grammatiska kategorin introduceras. Tanken med den modulbaserade ämnesplaneringen är att synliggöra målen eleverna förväntas uppnå, och att tydliggöra progressionen i det språkutvecklande arbetet. Även i denna grammatiköversikt finns en genomtänkt progression, som har jämförts med en rad vanliga läroböcker som används på Språkintröduktion.

Grammatiköversikten ger en alternativ ingång till upplägget med modulerna, och ger även möjlighet att använda grammatiken som utgångspunkt och vid behov använda olika idéer och målformuleringar från de tematiska modulerna i klassrummet.

Liksom de tematiska modulerna är den grammatiska översikten nedan uppbyggd utifrån en progression över två år som resulterar i betyg i motsvarande årskurs 9. Den grammatiska översikten anger dock inga specificerade tider eller veckor, vilka föreslås i de tematiska modulerna i dokumentets huvuddel.

Grammatisk kategori	Exempel på ord och fraser (Grammatiska/lexikaliska exempel)	Modul
Introduktion till presens Verben <i>be</i> och <i>have</i> Nekande satser	I am from..., I have a sister, I am 16 years old I'm not , I don't have She is , he isn't , you are She has , he has , you have	1A
Pronomen & Plural	I, you, we, they are/have he, she, it is/has	1A
Enkla frågor Do/does	Are you? Do you have? Is she/he? Does she/he have ?	1A
Enkla sammandragningar	am = ' m ' (I'm) not = ' n't ' (can't, isn't) are = ' re ' (you're, they're) is = ' s ' (it's, she's, he's)	1A
Artiklar, bestämd och obestämd form	a/an the	2A
Enkla rumsuttryck & rumsprepositioner	on the table in the drawer under the bed above the door	2A

Enkla frågor	behind the curtain in front of the desk next to, beside the window between the shelves Where is the...	
Enkla tidsuttryck & tidsprepositioner Enkla frågor	first, then before lunch, after school in the morning, in the evening, in February at night, at noon on Monday What time is it? When is your birthday?	2A
Preteritumfrågor med <i>be</i> & med andra verb <i>Wh-</i> frågeord och frågor med <i>Did</i> ...	When/where were you born? When did you come to Sweden? Who did you meet yesterday? What did you have for breakfast? Did you see the film? Did you like lunch today?	2A
Introduktion till <i>ing</i> -form Nekande satser Enkla frågor	I am speaking . He is walking , she is sitting . We are reading , they are writing He isn't sleeping , we aren't running Are you listening to me?	3A
Adjektiv och adverbet <i>very</i> Enkla frågor & svar	young, old, tall, short, big, small, fun, boring Are you...? Is he...? Yes, I am . No, she isn't . Yes, they are . No, it isn't .	3A
Objektspronomen	me, you, him, her, it, us, them	3A
Pronomen forts. Possessiva pronomen Genitiv-s frågor	mine, your, his, her, its, our, their Emily's, John's, the dog's Is this your book? No, it's John's .	3A
Rumsprepositioner & rumsuttryck, forts.	at the door by the lake with my friend from the house to the bus through the city over the hills under the ice against the wind among the trees	3A
Räknebara/oräknebara substantiv: much/many	many trees, cats, pencils much milk, time, money	3A

Räknebara/oräknebara substantiv forts. Some/any med frågor	Is there some milk? No there isn't any . Is there any food? Are there any apples? Yes there is some food. No there aren't any apples.	4A
Imperativ Instruktioner Ordningsord, uttryck och verbfraser	go, run, stay, read, write, speak, listen. take, peel, slice, cook, serve. open, close, log in, turn off, pick up. first, second, after that, next, finally.	4A
orsakssamband med <i>because</i> Uttrycka enkla åsikter	I am tired because I am hungry. We study because we want to learn. I think... I like...	4A
Verbet <i>can</i> Fokus på förmågor Verb för aktiviteter	I can/can't Can you...? Do you know someone who can... ? draw, dance, write, sing, play..., speak...,	4A
Tidsadverb	from the morning until the evening We finish soon It is already lunch We will continue later	5A
Hjälpverb	will, must, shall, may, should	6A
<i>Ing</i> -form och enkelt presens	She is speaking , she speaks .	6A
Konjunktioner	and, but, so, or, because	7A
Adjektiv forts. Komparation	bigger, the biggest happier, the happiest more expensive, the most expensive. good, better, best. Bad, worse, worst.	7A
Futurum. <i>Will + going to</i>	I will help you I'm going to take the train	8A
Adverb, forts.	probably, likely, never, maybe, definitely.	8A
Regelbundna & oregelbundna verb i presens och preteritum	go went gone want wanted wanted know knew known try tried tried read read read	1B
Relativa pronomen	She is the friend who helped me move. This is the book which I finished yesterday. We live in a house that my grandfather built. It was my grandfather that built our house.	1B
Tidsuttryck och rumsuttryck forts., även i preteritum		2B
Konditionalis 1	If it rains, we will stay in the house.	3B

Konditionalis 2	If I had more money, I would buy a house	
Pronomen, forts. reflexiva	myself, yourself, himself, herself, itself, ourselves, themselves	3B
Perfekt	I have decided She has gone They have seen The class (it) has finished	3B
Pluskvamperfekt	I had decided He had gone We had seen The class (it) had finished	3B
Räknebara/oräknebara substantiv forts: fraser kring oräknebara substantiv	a bottle of, a slice of, a bit of, a packet of, a bar of, a can of	3B
Adverb som beskriver frekvens	sometimes, often, frequently, occasionally, never, always, seldom	4B
Adjektiv, forts., jämförelse	X is bigger than Y.	5B
Indirekt anföring	Where did you go? He asked me where I went . Go away! She told me to go away . We're tired. They said they were tired .	6B
Sambandsuttryck och -ord	besides, also, in addition, moreover on the other hand, in contrast although, nevertheless finally, in conclusion	7B
Futurum, forts.	Simple future: She will play tomorrow. Future continuous: She will be playing . Future perfect: She will have played . Future perfect continuous: She will have been playing .	8B